JAVA-BODE.

NIEUWS-, HANDELS- EN ADVERTENTIE-BLAD VOOR NEDERLANDSCH-INDIE.

A°. 1859. Woensdag, 7 September, N°. 72.

HOOFD-BUREAU: Te **Batavia** bij H. M. VAN DORP; te **Samarang** bij DE GROOT, KOLFF & Co. en G. C. T. VAN DORP; te **Soerabaija** bij LE ROY & Co.; te **Pasaroean** bij WEIJERMANS & Co., te **Cheribon** bij BLOK & RUZETTE, te **Tagal** bij Mevr. de Wed. G. M. VAN DORT, te **Madioen** bij G. A. HOGENRAAD. te **Padang** bij H. R. VAN WIJK, Rzn., voor de Buitenbezittingen bij de Agenten der Stoomschepen van den Heer W. CORES DE VRIES en voor **Nederland** bij J. NOORDENDORP, Pypenmarkt te **Amsterdam.**

Prijs per half jaar voor	*Batavia*..........................	*f* 12,50.
„ „ „ „ „	*Java*..........................	„ 15,—.
„ „ „ „ „	*Buitenbezittingen*..........	„ 17,50.
„ „ „ „ „	*Nederland*....................	„ 22,50.

De betaling geschiedt vooruit. — Brieven ***franco.***

De JAVA-BODE verschijnt op Woensdag en Zaturdag van elke week, voor posttijd.

De prijs der **Advertentiën** is **30** cents voor de Vijf woorden
Bij eerste of meerdere herhaling **25** „ „ „ „ „
Behalve het Zegel voor den Lande.

Bij deze Courant behooren twee BIJVOEGSELS.

Bij Koninklijk besluit van den 15den Junij 1859, no. 39, is aan den gepensioneerden majoor van het leger in Nederlandsch-Indië L. Pison, laatstelijk militairen plaatselijken commandant der stad Batavia, verleend de titulaire rang van luitenant-kolonel.

Bij Koninklijk besluit van den 14den Julij 1859, no. 49 en 50, zijn benoemd tot commandeurs der orde van den Nederlandschen Leeuw, Hunne Hoogheden de Sultan van Djocjocarta, Hamangkoe Boewono Senopati Ingalogo Ngabdoer Rachman Saidin Panotogomo Kalifatholah de VIde en de Soesoehoenan van Soeracarta, Pakoe Boewono Senopati Ingalogo Ngabdoer Rachman Saidin Panotogomo de VIIIste.

Bij Koninklijk besluit van den 14den Julij 1859 no. 51, is benoemd tot ridder der orde van den Nederlandschen Leeuw, de onafhankelijke Prins aan het hof van Soeracarta Pangeran Adhipati Ario Mangkoe Negoro.

Bij besluit van Z. M. den Koning der Nederlanden, Prins van Oranje Nassau, Groot Hertog van Luxemburg, van den 14den Julij 1859, zijn in de orde van de Eikenkroon benoemd:

tot commandeur, de gepensioneerde generaal-majoor titulair J. B. J. Sutherland, en

tot ridder, de met verlof in Europa aanwezige betaalmeester der tweede klasse H Kaula,

beiden van het leger in Oost-Indië.

Civiel Departement.

Ontslagen:

Op zijn verzoek, eervol, uit 's lands dienst, met behoud van aanspraak op pensioen, de gewezen klerk bij den algemeenen ontvanger te Samarang J. F. Faulhaber.

Uit 's lands dienst, de adsistent der derde klasse bij de theecultuur F. G. Flohr.

Benoemd:

Tot resident van Ternate, de resident der Zuid- en Oosterafdeeling van Borneo C. J. Bosch.

BIJ DE BURGERLIJKE OPENBARE WERKEN,

Overgeplaatst:

Van Probolingo naar Ternate, met aanwijzing van de hoofdplaats van laatstgenoemd gewest tot standplaats, de opzigter der tweede klasse C. Valkenburg.

Hersteld:

In activiteit, de opzigter der tweede klasse J. G. R. de Lavalette, onlangs van verlof uit Nederland teruggekeerd; met bepaling, dat hij werkzaam zal zijn in de residentie Probolingo en verblijf houden ter hoofdplaats van dien naam.

Goedgekeurd:

Dat door den Directeur der Middelen en Domeinen,

Is Benoemd:

Tot eersten vendu-schrijver bij het vendu-departement te Batavia, de tweede vendu-schrijver bij dat departement M. W. Koch.

Dat door den den Resident van Timor,

BIJ DE SUBCOMMISSIE VAN ONDERWIJS TE KOEPANG.

Is Ontslagen:

Op zijn verzoek, eervol, het lid C. F. Brouwer, en hem dank te betuigen voor de in die betrekking bewezen diensten.

Is Benoemd:

Tot lid, D. Tielman, gepensioneerd ambtenaar.

Militair Departement.

Hersteld:

In activiteit, de militaire ambtenaar der eerste klasse J. Mazirel, onlangs van verlof uit Nederland teruggekeerd en thans op non-activiteit.

Belast:

Met de waarneming der betrekking van magazijn-meester bij het afdeelings kleeding-magazijn te Soerabaija, de militaire ambtenaar der eerste klasse J. Mazirel.

Bevorder:

Tot luitenant-kolonel bij het regiment Oost-Indische cavallerie, de majoor A. F. D. Plancken, van het regiment.

Benoemd:

Tot instructeur bij de cavallerie der barissan van Madura, de eerste luitenant van het regiment Oost-Indische cavallerie F. Bovens, — met bepaling, dat hij als zoodanig bij zijn corps zal worden gevoerd voor memorie.

Marine Departement.

Belast:

Met de waarneming der functiën van gezagvoerder van de stoomboot Bennett, de tweede stuurman aan boord van Zr. Ms. stoomschip Phoenix H. Bloemink.

ADVERTENTIEN.

Debiteuren aan het vendu-departement alhier, over de maand Mei jl., worden bij deze herinnerd, dat de aanzuivering van hun debet uiterlijk voor ultimo dezer ten vendukantore moet geschieden, wanneer zij zich tegen geregtelijke vervolgingen wenschen te vrijwaren.

Bij de dienst der gouvernements schoeners en kruisbooten benoodigd zijnde drie 1ste stuurlieden op een tractement van *f* 80 's maands, worden zij, die voor bedoelde betrekking in aanmerking wenschen te komen, en bewijzen van kunde en goed gedrag kunnen produceeren, verzocht zich franco te wenden tot den chef van het beheer over de gouvernements schoeners en kruisbooten.

De resident van Tagal maakt bij deze bekend, dat op Maandag den 3den October 1859, 's morgens te 9 uren, in den dalem van den regent van Tagal, overeenkomstig het reglement voor het houden van uitbestedingen (staatsblad 1839 No. 67) onder nadere goedkeuring van het gouvernement, eene openbare uitbesteding zal worden gehouden voor de levering van verschillende benoodigdheden in deze residentie, gedurende de jaren 1860 t/m 1862.

De resident van Palembang maakt hierbij bekend, dat in den loop van de maand October 1859 op de hoofdplaats Palembang zal worden gehouden de verpachting der lands middelen in deze residentie, gedurende het jaar 1860.

VENDUTIEN.

Op Donderdag, den 8 September, voor het commissiehuis van Gebr. Roselje & Co.

en

's avonds om 7½ uren, in de Harmonie, door Lange & Co.

~~Op Vrijdag, den 9 September, voor het commissiehuis van Abeelen, Dennison & Co.~~

en

Op het Heemradenplein, door Cassalette & Co.

Op Maandag, den 12 September, voor het commissiehuis van J. Speet.

Op Dingsdag, den 13 September, des avonds te 7½ uren, in de Societeit de Harmonie, door den boekhandelaar H. M. van Dorp

en

à 4 pCt. vendusalaris, voor het commissiehuis van John Pryce & Co.

Op Donderdag, den 25 September, des voormiddags te 10 uren, in het locaal der beurs, van 40,000 picols suiker.

Oproeping van Crediteuren.

In de Javasche Courant van heden worden opgeroepen de debiteuren en crediteuren in de navolgende boedels:

Door de Weeskamer te Palembang, van wijlen den heer H. van der Masch Spakler, controleur der 3de klasse.

Door de Weeskamer te Batavia, van wijlen Leonard François Joseph Timmermans, in leven commies op het assistent-residentiekantoor van het Z. en O. Kwartier der Ommelanden van Batavia, Willem Theodora Hendrik, genaamd van Minde, 3den commies bij het postkantoor te Weltevreden, en Mathijs de Clercq, geëmploijeerde bij de Nederlandsche handelmaatschappij.

Door de Agenten der Bataviasche Weeskamer te Poerwacarta, van wijlen den heer Willem Frederik Reisner.

Door de Weeskamer te Samarang, van wijlen Johannes Immerzeel, in leven in dienst aan boord van N. I. brik Jeannette Mariagez. L. G. Danekes, F. Huijzen, zonder beroep, Gautier ten Brummeler, in leven geëmploijeerde bij het agentschap der factorij van de Nederlandsche handelmaatschappij alhier.

Door de Weeskamer te Samarang, van wijlen Pieter Deibel.

Door den Executeur-Testamentair te Batavia, van wijlen den heer Richard Melbourn.

Door Hassan bin Serang Sabjan te Soerabaija, van wijlen Abdul Kadir bin Achmat Suratte.

Aangekomen Vreemdelingen

van den 3den tot en met den 6den September, 1859.

MARINE HOTEL. M. W. de Val en familie, van Samarang. — C. Vonck, van Soerabaija. — B. J. Scherpbier, van Amsterdam. — L. Vos, van de Reede. — A. Kuijper, van Rotterdam. — Baron van Heeckeren, van Buitenzorg. — Herma Sleichhat, van Paseroean. — Bezier, van Idem.

HOTEL DER NEDERLANDEN. R. M. Leon, van Singapore. — R. Baring, van Idem. — Seymour Blane, van Idem. — John Anderson, van Idem. — N. Jayne, van New-York. — J. van Mourik, van Riouw. — Ditloff Tjassens, van de Reede. — Le Sueur, van Tanara. — van Bennekom, van Padang. — J. Reijnst Bok, van de Reede.

HOTEL DES INDES. G. Klinkert, van Nederland. — J. van Loenen en echtgenoot, van Idem. — E. Smit Devonshire, van Batavia. — de Klerk, van Samarang — B. B H. Hasselman, van Idem. — d'Ablaing van Giesenburg, van Idem. — H. S. de Visch Eybergen, van Idem. — E. Bedier de Prairie, van Tagal. — N. Meijer, van Idem. — P. Lommerse, van Nederland. — G. N. Nije, van Soerabaija. — G. H. Holtgreve, van de Reede. — D. de Wit van Idem. — Littel, van Onrust. — Werner en echtgenoot, van Banka. — J. W. Kroller, van Bandong. — Ohrlij, van Batavia. — Andersson, van Samarang. — van Oordt, van Onrust. — van Reede van Oudshoorn, van Idem. H. H. Ruhaak, van Nederland. — A. S. Looijen, van de Reede.

HOTEL WILLEM II. Sevenhuijs, van de Reede. — Grimeijer, van Idem. — van Harten, van Onrust. — Alkema, van Idem. — van Digcelen, van Idem.

JAVA HOTEL. G. Malchow, van de Reede. — F. Nutzhoorn van Idem. — A. Hardes, van Onrust. — C. P. Wierts van Coehoorn, van Idem. — J Haring, van de Reede. — A. F. Smalleij, van Idem. — A. Arfmann, van Idem. — W. A. J. Kuller, van Singapore. — G. Geerling, van Nederland. — H. J. Tweehuijs, van Samarang. — H. O. Piccardt, van Tagal. — C. J. Westenenk, van Nederland.

Advertentiën.

Bevallen van eene DOCHTER, *A. C. W. Weitzel, geboren de Paulij.* ([illegible])

Bevallen van eene DOCHTER *E. C. de Rochemont,* geboren van *Lakerveld.*

SALATIGA, 26 Augustus 1859. (2812)

Bevallen van een' ZOON, *H. J. van Prehn,* geboren *Gerlagh.*

BUITENZORG, 31 Augustus 1859.

eenige kennisgave, (2810)

Voorspoedig bevallen van eene DOCHTER, *F. Macarlich* geb. *Martherus.*

BATAVIA, 2den September 1859. (2816)

Voorspoedig bevallen van een' ZOON, *Charlotte, Frederica Kocken, Resner.*

BATAVIA, 5 September 1859. (2850)

Het Nederlandsch en Indisch-Leger heeft een gevoelig verlies geleden door het afsterven van onzen nog jeugdigen krijgsmakker, den 1ste luitenant **J. E. WIEDERKEHR**, die op den 19de Julij 1859 te Rindo-Hatie aan de gevolgen eener buikziekte bezweek.

Wij verliezen in hem een braaf, edel en moedvol officier, die zich door zijne hoedanigheden de achting zijner Chefs en de liefde zijner kameraden had weten te verwerven.

Met een treurigen blik staren wij zijn verscheiden na, en brengen hulde aan zijne nagedachtenis.

Namens het korps officieren, der Expeditie in de *Retjang* en *Ampat-Lawang.*

COCHIUS, *kapitein.*

HIMPE, 1ste *luitenant.*

(2848)

HOE DE EENE HAND DE ANDERE WASCHT.

De navolgende anekdote uit het leven van Napoleon den Groote is ons door iemand medegedeeld, die langen tijd in fransche dienst gestaan, bijna alle veldtogten des keizerrijks medegemaakt heeft en voor hare echtheid kan instaan.

Op den avond voor de verovering van Ulm, ging de keizer, door den maarschalk Berthier vergezeld, *incognito* door het leger wandelen en luisterde naar de gesprekken der soldaten. Eensklaps bemerkte hij onder een groep soldaten zijner garde, niet ver van hem, een man, die juist aardappelen braadde onder de asch van het bivouacvuur.

»O, ik zou ook wel in de asch gebraden aardappelen willen eten, zeide de keizer tot Berthier; ga eens naar den soldaat, maarschalk, en vraag hem, of hij mij er een wil verkoopen."

Op dit bevel naderde de maarschalk de groep en vroeg, wien de aardappelen toebehoorden. Een grenadier trad voor, legde de hand aan het voorhoofd: „Ik ben de eigenaar.

— Wilt gij mij eenige verkoopen? vroeg Berthier.

— Neen, neen, luidde het antwoord; ik heb zelf maar vijf stuks, en deze zijn naauwelijks toereikend voor mijn avondmaal.

— Ik geef u twee gouden Napoleons, als gij mij een wilt afstaan, hernam de maarschalk.

— Ik heb uw geld niet noodig, antwoordde de soldaat; misschien sneuvel ik reeds morgen in het gevecht, en dan zou ik niet willen, dat de vijand mij er met eene ledige maag vond."

Berthier bragt het antwoord van den soldaat aan den keizer over, die iets ter zijde was blijven staan. „Te drommel! zeide Napoleon, laat ons eens zien, of ik gelukkiger ben dan gij." Hij ging daarop ook naar den grenadier en vroeg hem, of hij een aardappel wilde verkoopen.

„Om geen geld, antwoordde de grenadier; ik heb zelf niet genoeg, om mij te verzadigen.

— Maar gij zult zelf den prijs kunnen bepalen, sprak de keizer. Kom, geef hier! ik heb honger en den geheelen dag niets gegeten.

— Zoo gaat het mij juist ook, zeide de soldaat. Ik heb u reeds gezegd, dat de maaltijd voor mij-zelven naauwelijks toereikend is. En bovendien, denk niet, dat gij mij voor den gek kunt houden. Ondanks uwe vermomming ken ik u zeer goed.

— Zoo? en wie ben ik dan?

— O, gij zijt „de kleine korporaal," sire, zoo als gij onder ons genoemd wordt. Heb ik niet gelijk?

— Ja. Maar wijl gij mij nu kent, wilt gij mij niet een aardappel verkoopen? vroeg de keizer.

— Verkoopen, sire? neen, hernam de genadier. Maar ik doe u een ander voorstel. De eene hand wascht de andere; als gij mij vergunt, dat ik eens met u het middagmaal mag gebruiken, zoodra wij heelhuids te Parijs zullen teruggekomen zijn, zult gij met mij deelen.

— Het zij zoo! zeide Napoleon lagchend; bij de eer van den „kleinen korporaal," op mijn keizerlijk woord.

— Zoo is het goed, meende de korporaal. Onze aardappelen zullen wel klaar zijn. Hier zijn de twee grootste voor u, sire! de anderen behoud ik."

De keizer nam plaats bij het vuur, at met grooten smaak zijne aardappelen en ging daarop met Berthier weder naar zijne tent, zonder iets anders te zeggen dan: »Ik wed dat die man een goed soldaat is."

Eenige maanden daarna was Napoleon, door een schitterenden hofstoet omgeven, juist de eetzaal van de Tuileriën binnengetreden, om aan den maaltijd te gaan, toen men hem meldde, dat in de voorzaal een grenadier der garde, geheel in de wapens, was en met alle geweld wilde binnendringen, voorgevende, dat hij door den keizer ten disch was genoodigd.

„Laat hem binnenkomen," gebood Napoleon.

De grenadier trad binnen, presenteerde het geweer en sprak tot den keizer: „Herinnert gij u nog, sire, dat ik voor Ulm mijn sober avondmaal van gebraden aardappelen met u heb gedeeld?»

— Zoo zijt gij daar? Zeker, zeker herinner ik het

Heden ontving ik het treurige berigt, dat mijn innig liefde Vader den heer *Jan Andries van Dapperen*, op en 31 Mei te *Baarn* is overleden.

VAN DAPPEREN
1ste Luitenant der Infanterie.

AIJER BANGIES. den 2 Augustus 1859. (2820)

Op den 26sten dezer overleed te *Oenarang*, tot onze bittere droefheid ons oudste zoontje *Hendrik Diederick*, in den ouderdom van vijf jaren.

J. H. DE GROOT,
H. DE GROOT,
Borneman.

SAMARANG, 30 Augustus 1859. (2794)

De aangekondigde Vendutie ten huize van den heer A. MUHLNICKEL is

UITGESTELD.

(2827) GEBR. VEIT.

VENDUTIE

Op DONDERDAG, 8 SEPTEMBER 1859,
voor het Commissiehuis van
Gebrs. ROSELJE & Co.,
van

Glas- en Aardewerk,

Chinesche Martavanen, IJzerwerk, Hangstolpen,
Engelsche Hemden,
Tafel- en Servetgoed, Handdoekgoed,
supra fijn wit katoen van het echte merk *S. O.*,
Barège dames Kleeden.
350 Riem Propatria PAPIER.
100 kistjes old CHAMPAGNE COGNAC.
100 vaatjes puike BOTER.
10 vaten „ „ elk inh. 80 pd.
(2796)

OP DE VENDUTIE

van DONDERDAG 8 dezer,
zullen de ondergeteekenden mede verkoopen:
ca. 1090 Balen

KOFFIJ,

af komstig van het gestrande Schip **Hoop van Capelle.**
(2797) GEBR. ROSELJE EN Co.

De ondergeteekenden zullen op hunne Vendutie van Vrijdag verkoopen:
80 picols Passaroeangsche Aardappelen.
40 Water Leggers.

20 PICOLS UIJEN,
20 PICOLS BLAD KOPER, GESLOOPT.
(2830) ABEELEN, DENNISON & Co.

Op de Vendutie

van Donderdag den 8ste September 1859,
zullen de ondergeteekenden voor hun Commissiehuis,
voor Rekening van belanghebbenden verkoopen
de ondervolgende Goederen liggende in het Entrepôt, afkomstig van het verongelukte Fransche Schip **Jacques Cezard**, als:

8 Geweeren, 8 Pistolen, 8 Sabels, 6 Stoelen, 1 Leksteen, 1 pak IJzerwerk, 1 Groote kist diverse, 1 pak Leder, 11 Emmers, 6 Groote fleschen, 12 stuks Keukengereedschap, 6 stuks Houtwerken, 6 vaten Wijn, 8 vaten Vleesch, 1 vat Boonen, 3 Ledige vaten, 1 Lantaarn, 1 Ledige kist, eenig Touwwerk en Blokken.

(2841) GEBRS. ROSELJE en Co.

mij, antwoordde de keizer, en gij komt nu, om bij mij het middagmaal te gebruiken, niet waar? Rustan, ruim eene plaats aan uwe tafel in voor dezen dapperen man."

De grenadier presenteerde nog eens het geweer en zeide: „Een grenadier van de garde eet niet met lakeijen. Uwe majesteit beloofde mij, dat ik met u zoude spijzen. Zoo was de afspraak; en op uw woord vertrouwend, sire, ben ik hier gekomen.

— Gij hebt gelijk. Rustan, zet een bord met toebehooren naast mijne plaats, beval de keizer, en leg nu uwe wapenen af, brave man, en maak het u gemakkelijk."

Na den maaltijd hing de grenadier sabel en patroontasch weder om, nam zijn geweer en presenteerde tot afscheidsgroet.

„Wel nu, mijn vriend, heeft het u gesmaakt? vroeg de keizerlijke gastheer.

— Voortreffelijk, sire! was het antwoord! maar een gemeen soldaat behoorde niet aan te zitten aan de tafel des keizers.

— Ei, ei! zeide Napoleon, ik versta u. Welnu, ik benoem u tot ridder van het legioen van eer en tot luitenant bij de garde.

— Ik dank u van harte, sire!" antwoordde de grenadier en vertrok onder den uitroep: *„Vive l'empereur!"* (*Redactie.*)

Donderdag-avond aanstaande,
zullen LANGE EN Co. in de Harmonie verkoopen:
Eene fraaije Verzameling

BOEKWERKEN,

ALSMEDE:
Eene uitgezochte collectie

PIANO-MUZIEK,

voor het meerendeel bestaande uit partitien van de meest bekende Opéra's, als Lucie, la Favorite, la Fille du Regiment, Fra Diavolo, Zampa, la Juive, le Barbier, etc.

Catalogus op aanvrage verkrijgbaar.

De boeken, enz. liggen van af Woensdag ochtend te bezien. (2787)

VENDUTIE

Op Vrijdag, den 9den September 1859,
voor het Commissiehuis van
ABEELEN, DENNISON & CO.
van **puike Boter, Wagen en Bendij Leidsels**
en zonder reserve:
een partij **Zeildoek, Lijnwaden, etc.**
voorts
eene groote **Scheeps Kombuis Compleet, Ankers, Kettingen, Touwwerk, Blokken** en **gesloopte Houtwerken** van het schip ***Prinses Sophia.***
(2795)

HOUT-VENDUTIE

Op Vrijdag, 9 September,
op het Heemradenplein,
door
CASSALETTE & CO.
van

Balken, Dolken, Ribben,
PLANKEN EN KROMHOUTEN.
(2809)

VENDUTIE

op Maandag, den 12den September,
voor het Commissiehuis van
J. SPEET,
tegen 6 en 4 pCt. Vendusalaris,
van

150 Reaal fijn Sydney's
GOUD IN BLADEN,

verder:
het factuur **Diamanten, Brillanten** en **andere Edelgesteenten,**
reeds voorloopig geannonceerd;
behalve dat Factuur zal nog aan de meestbiedenden worden verkocht:

Een prachtige gouden Buikband van 12 Schakels van dukaten-goud met eene plaat geheel bezet
met de schoonste ***Brillanten***, wegende ruim 20 reaal.

Een Brillanten Borstspeld met een Brillant van circa 4 kt., omringd met 20 brillanten, allen van het eerste water.

Twee gouden Haarpennen, ieder met ééne groote en 12 kleine Brillanten.

Drie paar gouden Armbanden versierd met Brillanten en Robijnen.

Twee Brillanten Oorknoppen à Jour gezet.

Drie Brillanten Ringen à Jour gezet.

Een snoer van 94 stuks fraaije, groote blanke Paarlen met een slot van 11 Paarlen.

Een Collier van 375 fraaije Paarlen, zijnde Drie Snoeren, benevens een goud slot van 9 groote witte Paarlen.

24 kodies Batik Hoofddoeken.

290 Ellen goud- en zilver Stof en Zijde met gouden Bloemen voor Kleederen van Inlandsche Vorsten.

41 El fijn groen zijde Fluweel.

alsmede:

EENE PARTIJ FRAAIJE BLOEMEN,
zijnde eene verzameling van 48 soorten van uitheemsche Rozenplanten, waarbij allen de namen zijn bekend gesteld.

☞ ***Ten 10 ure precies*** zal met den verkoop der Preciosa's worden begonnen en van Donderdag af aan, zullen al de Goederen dagelijks ter bezigtiging liggen; ook Zondag, de dag vóór deze belangrijke veiling, zal het Commissie-Locaal geopend zijn, ten einde het publiek in de gelegenheid te stellen, deze zoo hoogst-kostbare en belangrijke verzameling van ***Juweelen, Goudwerk*** en ***Paarlen*** te bezigtigen. (2833)

OP DE VENDUTIE

van Maandag bij *J. SPEET*,
zullen nog worden verkocht:

2 NIEUWE PRAAUWEN,

ieder van 1 koijang.
(2835)

VENDUTIE

op Dingsdag den 13den September 1859,
voor het Commissiehuis van
JOHN PRYCE en Co.,
van Diverse **Lijnwaden, Arrowroot** in kelders geschikt ter verzending, **Tafel-Serviesen.**
verder van circa

100 tonnen Steenkolen,

divers **Touwwerk** en **Rondhouten,** eene fraaije **Koperen Kombuis,** alles afkomstig van het Fransche schip *Jacques Cezard.* (2845)

OP DE VENDUTIE
van den 13den September 1859,
zullen worden verkocht
TOT SLUITING VAN REKENING:

Eene partij Groenten,

in kleine vaatjes.

ZINKWIT

in $^1/_2$ *en* $^1/_4$ *vaatjes.*
Keurig in hout en ivoor gesneden

SCHILDERIJTJES,

min of meer beschadigd.
(2845) JOHN PRYCE & Co.

OP DE VENDUTIE
van den 13den September 1859,
zal worden verkocht: een fraai

TAPIJT,

van 18 maal $17^1/_2$ voet, en een fraai

IDEM,

van 22 maal $17^1/_2$ voet.
(2844) JOHN PRYCE en Co.

BOEKEN VENDUTIE

op Dingsdag den 13 September a. s.,
des avonds ten $7^1/_2$ *ure,*
in de HARMONIE,
Van eene belangrijke Verzameling
Hollandsche, Fransche, Engelsche en Latijnsche

BOEKWERKEN

waaronder over:
Geschiedenis, Taal-, Land- en Volkenkunde van Nederlandsch-Indië, Aardrijkskunde, Staathuishoudkunde, Brochures over N. I., Natuur-, Wis- en Sterrekunde, Scheikunde, Mineralogie, Geologie, Zoölogie, Ontleed- en Natuurkunde van den Mensch, Ziekte- en Heelkunde, enz., enz.

De Catalogus zal tijdig verspreid worden.
(2775) H. M. VAN DORP.

OP DE BOEKEN-VENDUTIE

van Dingsdag 13 September,
zullen nog verkocht worden:

TWEE BEWIJZEN

van Aandeel in de Javasche Bank.
(2821) H. M. VAN DORP.

VENDUTIE

Woensdag, 14 September 1859,
voor het Commissiehuis van
VAN SLOOTEN, MORGAN & CO.,
van diverse

Lijnwaden,

een factuur **Staafijzer, Hoepelijzer, Bendijzer**
100 kistjes **Slaolie,** 1 partij **Provisien** in blik,
(2837)

VENDUTIE
wegens verhuizing,

Op Woensdag, 14 September, ten huize van den Heer H. VEIT, op Koebor Mankok, weg langs *Jacatra*, van

diverse meubilaire goederen.

Een goed geconserveerde Mylord,
Een do. do. Handwagen.
Een Kindertentwagen, tevens geschikt voor een Jagtwagen.
Een Bendij op Amerikaansche wielen en Olijbussen,
Een span bruine Macasser Wagenpaarden, fijn gedresseerd en hardloopend boven de 4 voet hoog ieder.
Een span kleine bimanezen, die altoos voor de kleine Wagen hebben geloopen.
Een Vos Bendij Paard hardloopend, 4 voet hoog en verder:

Melkgevende Koebeesten
van Bengaalsch Ras,
fraaije Bloemen in potten.
(2826)

Op Vrijdag, den 16 Augustus aanstaande zullen de ondergeteekenden voor Rekening van belanghebbenden publiek verkoopen:

Twee prachtige Jagtgeweren
uit de beroemde fabriek van *Henry Elwell* te Londen.
(2832) GEBRS. ROSELJE en Co.

Vendutie

Op Woensdag den 28 September 1859, van

HET GEBOUW,
thans in gebruik zijnde van de WEESKAMER, met daaraan belendende VIJF PAKHUIZEN, te zamen een perceel vormende bij uitstek gunstig gelegen voor den handel; een en ander toebehooren de aan de **minderjarige** kinderen van den Heer **N. Coblijn.**
Nadere informatiën te bekomen bij de firma
(2814) L. G. VAN LAKERVELD & Co.

Op een nader te bepalen dag,
zal te Cheribon

VENDUTIE
worden gehouden
van diverse fraaije

MEUBELEN
en

Een stuk Grond,
gelegen aan den grooten weg van Tangkil.
Nadere informatiën te bekomen bij
(2808) BLOK & RUZETTE.

Van Riet & Ter Gouw.

Ontvangen:
Een partijtje Goudwerken, waaronder:
Bloed Koralen Slang Armbanden,
do. **Kinder Garnituurtjes.**
Differente soorten Manchetknoopjes.
do. do. **Vest** do.
do. do. **Kabaaij** do.
do. do. **Hemden** do.
(2803)

S.

ROOKVLEESCH.
(2802) VAN RIET EN TER GOUW.

Verkrijgbaar
Woensdags en Zaturdags

RUNDVLEESCH,
à f 1/2 het Amst. pond, bij de Wed. **VRIJDAG** in de *Gang-Kotapar* achter het Hospitaal te **Weltevreden.**
(2785)

Mr. CARTER,

op Batavia teruggekeerd, is dagelijks te spreken van des morgens 7 tot 11 ure; bezoekt des verlangende de patienten van 11 tot 1 ure des namiddags. **Koningsplein** in het huis vroeger bewoond door den heer Sacomelli.
(2818)

Societeit de Harmonie.

STAFMUZIJK,
op Woensdag a. s., den 14den September, des avonds van 8 tot $10^1/_2$ ure.
Toegankelijk voor Heeren Leden en hunne Dames.
Namens de Directie:
De Secretaris,
(2788) E. JEEKEL.

MILITAIRE SOCIETEIT CONCORDIA.

THÉ-DANSANT
Op Zaturdag den 10den September.
Namens de Directie.
De Secretaris,
(2817) BRUGMAN.

TOKO RIJSWIJK.

Per laatste schepen ontvangen:
HAMMEN, BOTER *van der Leeuw*, Rookvleesch, gerookte Ossen Haz en in blik, gerookte Tongen per stuk en per vaatje, gerookte Worst in vaatjes, Rolpens, gesorteerde en enkele Koeken, Heiligmaker, Janhagel, Snetlaagjes, Banket en Suikerwerk, Hollandsche, Fransche, Engelsche, Deensche en Lubecksche Groenten en Vleesch in blik.

Haantjes, Valken en Engelsch
BIER,
CHAMPAGNE CLICQOUT en JAQUERON,
Fransche roode en witte
WIJNEN,
in soorten.
RHIJNWIJN, op heele en halve flesschen,
Likeuren van Fockink,
fransche SIROPEN, enz.
Eenige zeer keurige **Pendules, Wekkers** en
PENDULES DE VOIJAGE,
Goudwerk met Koralen, kinder Speeldoozen,
Elégante gekleede Poppen,
en ander fransch Speelgoed, zeer goedkoope Concave en Convexe geslepen
BRILLEN,
Hangétageres en bijbehoorende voorwerpen,
Modérateur en Engelsche Hang- en Tafellampen.
keurig **pleetwerk,** fijne **krim** en andere Speelkaarten, Prezentglazen en Koppen, en een aantal goederen meer.
In Commissie;
2 Élégante voor dit klimaat vervaardigde
PIANINO'S,
alles tot aanmerkelijke verminderde prijzen.
(2774) J. C. SAIJERS.

Chez **A. PONS,** *Sluisburg.*
REÇU UNE CAISSE DE
Coiffures en tout genre.
BATAVIA, 5 *Septembre* 1859. (2778)

Verkrijgbaar:

MILITAIRE VERSIERSELEN;
ook kunnen EPAULETTEN en FOURAGÈRES van rang worden veranderd, alsook bijzonder mooi worden schoongemaakt; zoomede **GOUDEN en ZILVEREN BORDUURSELS.**
Tevens worden vervaardigd alle soorten van
KOORDEN, KWASTEN, FRANJES,
KNOOPZIJDE, BEURS-GARNITUREN, etc,
bij L. KUIJK,
Passementwerker,
(2737) *Batavia.*

Bijzonder fraaije en groote

SPEELDOOZEN,
bij
(2799) JOHN PRYCE & Co.

De Heer **W. H. Leuring** heeft van af heden onze generale procuratie.
(2831) GEBRS. ROSELJE en Co.
BATAVIA, 7 *September* 1859.

De Heer **Eduard J. Erdmann** heeft onze generale procuratie.
(2779) BUSING, SCHRöDER EN Co.
BATAVIA, *September* 1859.

De ondergeteekende geeft het geachte publiek berigt dat hij binnen kort een

KOFFIJ-HUIS
zal openen in de **Stad** tegenover het **Stadhuisplein.**
(2777) L. R. IVERNEL.

Wissels op Nederland,
bij
(2780) BUSING, SCHRöDER & Co.
BATAVIA, *September* 1859.

BAIJERSCH BIER
alhier getapt
en
Echte Champagne
Veuve Clicquot.
(2804) VAN RIET en TER GOUW.

PALEMBANGSCHE
Wip- en Luijaard Stoelen.
Ontvangen bij
(2801) VAN RIET EN TER GOUW.

Bascules van	**300**	kilo	met	gewigten	*f* **105.**
"	**500**	"		"	**120.**
"	**1000**	"		"	**175.**
"	**1500**	"		"	**225.**
"	**2000**	"		"	**275.**

Toonbank bascule met gewigten *f* 75.
Stellen koperen gewigten in blokken per blok *f* 15.
Te bekomen bij
(2793) H. M. VAN DORP te *Batavia.*

TOKO RIJSWIJK
CARABINES FLOBERT
(de Salon) groot kaliber, met kogel- en Hagel- patroonen.
Waarlooze capsules voor pistolets de salon.
(2823) J. C. SAIJERS.

Bij **W. I. OLLAND,** op *Noordwijk,*
pas ontpakt:
MARMEREN EN EBBENHOUTEN PENDULES,
met echt bronzen beelden en kunstrijke groepen, waaronder met gecompenseerde slinger.
Groote en kleine Medaillon Klokken (oeil de Boeuf).
Kantoor en Reisklokken,
Wekkers (revells), Pendules-tambour met Reveil, Medaillon Klokken voor scheepsgebruik, Gouden en Zilveren Cylinder Horologies, waaronder met boussolle.
Gouden Horologiesleutels en Charivaries.
Alle **uurwerken** afkomstig uit de beste fabrieken, worden door de Ondergeteekenden volkomen geregulêerd en in het gebruik gegarandeerd afgeleverd.
(2785) W. I. OLLAND.

Bij de ondergeteekenden verkrijgbaar superieure
ENGELSCHE WAGEN EN BENDIETUIGEN,
met pleet gemonteerd,
ZADELS,
ENGELSCH BIER OP FUST.
(2764) VAN SLOOTEN, MORGAN EN Co.

Nog per Mail verkrijgbaar Abonnementen op de navolgende Tijdschriften 1859.

DAGERAAD.
HONIGBIJ.
NIEUWE MILITAIRE SPECTATOR.
REVUE BRITTANNIQUE.
ECONOMIST met BIJBLAD.
SLOET STAATHUISHOUDKUNDE.
Bij
(2828) G. KOLFF en Co.

à Rijswijk,
ROSENBOOM,
Marchand-Tailleur,

à l'honneur de prévenir le public, qu'il vient de reçevoir une

facture de haute nouveauté pour habits, pantalons et gilets

Broderies, gallons et boutons, pour civil et militaire.

CHAPEAUX, CASQUETTES ET BONNETS DE POLICE, tous nouveau modèle.

Chemises, cravattes et tout ce qui concerne le bon gout pour la toilette.

HABILLEMENTS et COFFRES de toute grandeur pour voyage.

GALLONS et BOUTONS pour livré. (2840)

W. J. LEIJDS,

geëxamineerd voor den tweeden rang, het **Fransch, Engelsch** en **Hoogduitsch,** onderwijzer te *Mugelang*, residentie *Kadoe*, biedt de gelegenheid aan ter plaatsing van Kostkinderen; terwijl de HoogEd. Gestr. Heer Resident van *Kadoe* zich bereid verklaard heeft, informatiën te geven. (2813)

COGNAK I QUALITEIT

merk **Ve. Rudelie.**

Cognac in vaten merk **Baour & Co.**

Wijn in vaten „ **do.**

bij

(2842) L. PLATON en Co.

Heeft **t. . L. . .** zijne *poes* reeds terug gevonden**?**

(2834)

VERLOREN

op eene reis over *Tangerang*, *Tjikandie*, *Bolan* en *Dramaga* naar *Buitenzorg*, **EEN ZAKBOEK**, inhoudende eenige Papieren, die hetzelve terugbezorgd aan den *Uitgever dezes* zal beloond worden. (2824)

VERLOREN.

Op den weg van **Rijswijk** naar de **Stad**, een **Scheer-etui**, hetgeen gezien is dat door een inlander is opgeraapt.

De eerlijker vinder kan op eene goede belooning rekenen.

Adres bureau JAVA-BODE. (2847)

LET WEL.

Aan gezagvoerders van Schepen van **TJILATJAP naar BATAVIA bestemd,** wordt **ƒ 100.—** vracht aangeboden, tot den overvoer eener **Scheepsboot** met toebehooren.

Adres

(2856) KRUIJMEL *te Batavia*.

Ter meerdere uitbreiding eener sedert verscheidene jaren gevestigde en winstgevende zaak, wordt aan

IEMAND

van middelbaren leeftijd, een matig kapitaal kunnende bijbrengen, gelegenheid tot deelgenootschap aangeboden.

Reflecteerenden adresseeren zich met franco brieven onder letter X bij den uitgever dezer Courant. (2806)

GEVRAAGD:

50 Bankactien

50 Aandeelen N. I. Escompto Maatschappij.

(2798) GEBRS. ROSELJE EN Co.

TE KOOP

Het HUIS en ERF, staande en gelegen op *Struiswijk*, bewoond door den Heer *Staring*.

Te bevragen bij

(2776) KLOPROGGE.

TE KOOP

Een gebruikte **Mijlord.**

bij

(2842) GEBRS. VEIT.

OOST-INDISCHE MAATSCHAPPIJ VAN ADMINISTRATIE EN LIJFRENTE.

(Kantoor Batavia.)

De Ondergeteekenden brengen ter kennis van Heeren deelhebbers, dat de **balans** over het jaar 1858, ten kantore der Maatschappij, van af heden ter visie zal liggen gedurende 14 dagen, alsmede dat de uitdeeling op de algemeene vergadering van deelhebbers te *Amsterdam* is **bepaald** op ƒ 150.— per andeel, tot welker betaling, tegen invulling en afgifte der Coupon van genoemd jaar, dagelijks **zal** worden gevaceerd van 10 tot 7 ure.

G. SUERMONDT *Adminitrateur.*

P. A. VAN BERESTEIJN *adm. ad intr.*

Batavia, 5 September 1859. (2846)

Verkrijgbaar:

Beste Zemelen,

à ƒ 2.— de 50 pond.

(2782) LEROUX EN Co.

Aan

SUIKER-FABRIKANTEN EN ANDEREN.

GEORGE FLETCHER,

Machinist en Fabrikant van Suikermolens, te Farnham Place, Gravel Lane, Southwark, London,

Neemt hiermede de vrijheid eerbiedigljk de aandacht van heeren Landeigenaren, hunne Gemagtigden of Administrateurs, en van al degenen, die in eenig opzigt met de **SUIKERBEREIDING** in verband staan, te vestigen op de groote kracht zijner

STOOMMACHINES en SUIKERMOLENS, SAPPOMPEN, CYLINDERS, STOOMKETELS van allerhande soort,

TOEBEHOOR voor MOLENS en RADEREN,

en op hunne voortreffelijkheid boven die, welke over het algemeen gebruikt worden, en hoofdzakelijk op zijnen

Zwaren Vertraagden Suikermolen

"die in staat is tusschen de 65 en 70 pCt. Sap uit het Suikerriet te trekken,"

van welken molen hij de eenige uitvinder is; hebbende hij denzelven in 1837 op het eiland ***Cuba*** ingevoerd, sedert wanneer dezelve op alle ***Britsche, Deensche, Spaansche*** en ***Portugesche Bezittingen*** in algemeenen aftrek is geweest, en steeds de grootste voldoening heeft gegeven.

G. F. die veeljarige practische ondervinding in het vak van MACHINERIËN voor SUIKER-ETABLISSEMENTEN heeft, geeft de verzekering, dat alle orders, waarmede men hem zoude willen vereeren, op eene kunstmatige en keurige wijze zullen uitgevoerd worden.

G. F. maakt hierbij de opmerking, dat zijne Machineriën, wel is waar, op het eerste gezigt, niet goedkoop mogen voorkomen; maar, wanneer kracht, gewigt en hoedanigheid van het werk in aanmerking worden genomen, zal de prijs per ton goedkooper gevonden worden dan van eenigen anderen maker, en hij voegt hierbij verder, dat al degenen, die eenige praktische ondervinding in Machineriën voor Suiker-Fabrieken hebben gehad, wel bewust zijn, dat dikwijls groote moeijelijkheden en zware verliezen ontstaan zijn uit het aanwenden van goedkoope en slechte Machineriën. Daar van daan de wenschelijkheid om sterke, doeltreffende en zeer geschikte Machineriën te hebben, zoo als **G. F.** gewoon is aan zijne veelvuldige vrienden in de bovengenoemde plaatsen te leveren. Ten slotte, oordeelt **G. F.** het hier, om de belangrijkheid van het onderwerp eene geschikte plaats bekend te stellen, dat hij het zich tot eenen algemeenen regel gemaakt heeft, om alles in zijne fabriek af te werken, zoodat er niets meer overblijft dan de stukken in elkander te zetten.

LONDON, 1 April 1859. (2819)

SUN FIRE OFFICE

Gevestigd te Londen sedert 1710.

De ondergeteekenden, agenten van bovenbedoelde Maatschappij in deze gewesten, zijn bereid om tegen Brandschade te verzekeren, tegen de volgende premiën:

Gebouwen van steen met pannen gedekt gelegen in de steden, zoomede goederen in dezelve. . . . . 1°/₀'s jaars.

Gebouwen van steen met pannen gedekt, gelegen buiten de steden, en afgezonderd van andere gebouwen, zoomede goederen en meubelen, daarin aanwezig. . ¹/₄°/₀ »

Suiker en Koffij-Etablissementen.

Gebouwen van steen, met pannen gedekt zoomede Goederen, Producten, Machinerien, gereedschappen, enz. daarin aanwezig. . . . . ³/₄°/₀ »

Gebouwen van steen en hout of van hout alleen met pannen gedekt, zoomede goederen enz. daarin aanwezig . . . 1°/₀ »

Gebouwen van Hout, met sirappen gedekt, zoomede goederen enz. daarin aanwezig 1¹/₂°/₀ »

Schepen, liggende ter reeden . . . . . 1°/₀ »

(2792) TOLSON, HUNT EN Co.

PAPIER- & KANTOOR-HANDEL

van

G. KOLFF & CO. TE BATAVIA.

In groote sortering:

Propatria en velijn schrijfpapieren, Imperiaal, Roijaal, groot en klein Hollandsch en Fransch Mediaan.

Postpapieren (brief en biljet formaat) Groote Linnen enveloppes, plano en gewoon formaat.

Gewone brieven enveloppes, elegant model gegomd en geglansd.

Copier papier in Plano en Post formaat, Gelinieerd schrijf- en Rekening-courant, papier Kardoes en bordpapier.

Teekenpapieren en Papier sans fin.

Behangselpapieren in de Nieuwste en fraaiste Patronen, expres voor Indie uitgezocht.

Bureau artikelen in de meeste verscheidenheid.

In 't groot en bij partijen alles tegen de billijkste prijzen te bekomen.

(2829)

Genezing te *Calcutta*, van de Jicht door middel van de

HOLLOWAY'S ZALF EN PILLEN.

Copij van een brief den 14 Maart 1859, ontvangen van Babo v. Bussumbee Law, hoofdkommies bij de politie te Calcutta.

Aan Professor Holloway, 242 straud London.

Sir! Sedert verscheidene jaren geregeld lijdende aan jicht of rhumatische pijnen, en alles beproefd hebbende zonder eenige beterschap te bespeuren, ben ik ten laatste tot het gebruik van uwe zalf en pillen gekomen. Ik ben thans zoo gelukkig u met een dankbaar hart te kunnen melden dat ik al spoedig eene groote verligting ondervond, en met het gebruik der medicijnen voortgaande den laatste winter vrij wel was en nu nog steeds in het bezit eener goede gezondheid ben.

Mijnen opregten dank bied ik u daarvoor bij deze aan; ik gevoel niet erkentelijk genoeg te kunnen zijn, voor het voorregt dat ik geniet ten gevolge van het gebruik uwer niet genoeg te waarderen zalf en pillen en zal alles doen om u bij mijne vrienden aan te bevelen.

Ik heb de eer te zijn

Uw. Dw. Dienaar,

BUSSUMBEE LAW.

De prijzen dezer Zalf en Pillen zijn als volgt:

Doosjes pillen à ƒ 1.— ƒ 3.— ƒ 5.—.

Potjes zalf à ƒ 1.— ƒ 3.— ƒ 5.—.

Te Batavia	bij	S. B. van Kleeff & Co.
» Banjoemaas	»	M. S. Cheriman.
» Poerworedjo	»	F. Neumann.
» Soeracarta	»	W. Veldman.
» Djocjocarta	»	Buijn & Co.
» Salatiga	»	F. Kintholfer.
» Tagal	»	Wed. Dort.
» Cheribon	»	W. Galistan.
» Cheribon	»	M. Blok.
» Samarang	»	H. L. de Lyon, de Groot, Kol & Co. en bij

de hoofdagenten Soesman & Co. (273[illegible])

Boekhandel van **H. M. van Dorp,**

te Batavia.

Prospectus van een

NIEUW TIJDSCHRIFT,

toegewijd aan

Alle takken van Volksvlijt, Nijverheid, Landbouw, Mijnwezen, Handel, Spoorwegen, Telegraphie en Scheepvaart,

Onder redactie van Prof. Bleekrode, 12 No. p.j. ƒ 9.—

DR. NELL. Der Planetenlauf, eine graphische Darstellung der Bahnen der Planeten. » 5.—

TIDEMAN. Verhandeling over de Scheepsbouwkunde. » 9.—

SCHOLL. De Gids voor Machinisten in fabrieken, bij Droogmakerijen, op Spoorwegen en Stoombooten, tevens geschikt voor Fabriekanten en Civiel-Ingenieurs, » 10.—

Bernouilli's Vadecum, practisch handboek voor dagelijksch voorkomende berekeningen in de bouw- en werktuigkunde, » 6.—

VAN KERKWIJK. Geodesie, » 10.—

BADONG GHYBEN. Beginselen der Meetkunst, » 8.—

(2822)

BOEKHANDEL VAN G. KOLFF & CO.,

te Batavia.

Ontvangen:

D. C. STEIJN PARVE,

De **Bijbel**, de **Koran** en de **Veda's**,

Tafereelen van den opstand in Britsch Indië,

2 dln. ƒ 12.—

De Dageraad, Compleet, 2e druk deel I—VII ƒ 60.—

Tideman, De Scheepsbouwkunde, als Wetenschap. . . . . » 8.—

Dr. Matthes, Makassaarsche Spraakkunst, geb. » 5.—

Roorda, Logische Analyse der Nederduitsche taal. . . . . » 5.—

Rareij, Het Paardentemmen. . . . » 3.—

Hunten, Méthode pour le Piano. . . » 10.—

Guizot, Mémoires, Tome, II. . . . » 5.—

Bulwer, What will he do with it 4 vol. Compl. bound. . . . . . . » 10.—

Disraeli, Vivian Gray, 2 vol. . . . » 5.—

voorts de Nieuwste

Hollandsche, Fransche en Engelsche

Novellen lectuur voor

Leesgezelschappen. (2784)

De ondergeteekende acht het zich een aangenamen pligt, openlijk zijnen dank te betuigen voor de genoegelijke overtogt van Nederland naar hier met het Nederlandsche Barkschip **Henriette**, kapitein **J. van Loenen,** en kan alzoo ieder reiziger, welk gesteld is op eene lieve Kajuit, netheid en op eene aangenamen hoogst wellevenden omgang, waardoor zoo wel de gezagvoerder als ZEd. echtgenoote zich kenmerken, dit snelzeilende schip bijzonder aanbevelen.

G. KLINKERT JWZN.

BATAVIA, Augustus 1859. (278[illegible])

Vertrekkende Personen.

E. C. ter Meulen en Echtgenoote (28[illegible])

EERSTE BIJVOEGSEL
behoorende bij den
JAVA-BODE,
van Woensdag 7 September 1859, No. 72.

Civiel Weduwen- en Weezenfonds.

Het Besluit van 29 Augustus 1859 No. 1a (Staatsblad No. 60).

De menigte ampliatiën, alteratiën, explicatiën en wat dies meer zij, van het thans vigerend reglement op het weduwen- en weezenfonds van Burgerlijke ambtenaren in Nederlandsch-Indië, vastgesteld bij publicatie, dd. 20 December 1854 (Staatsblad No. 93), toont meer dan voldoende aan, dat dit reglement in overijling is daargesteld en al zeer luttel aan de behoefte voldoet.

Een der minst te regtvaardigen bepalingen, die daarin zijn opgenomen, is voorzeker die van de eerste alinea van art. 3, waarbij bepaald wordt, dat zij, die vrijwillig 's lands dienst, zonder pensioen of onderstand, verlaten, hunne deelgeregtigdheid aan het fonds verliezen.

Verschillende reclames van belanghebbenden zijn tegen die harde en onredelijke bepaling aan het Bestuur ingediend en hebben ten slotte uitgewerkt, niet, zoo als men in billijkheid mogt verwachten, dat zij ten eenenmale werd ingetrokken, doch alleen dat zij slechts op hen, die *met* of *na 1 January* 1855, (tijdstip waarop dat reglement in werking is gekomen) van toepassing verklaard werd en dus vroeger in dienst getredenen hun aanspraak op deelgeregtigdheid aan het fonds kunnen doen gelden. Wij noemen dezen maatregel een niets afdoende, daar toch hetgeen voor den een billijk is, zulks ook voor den ander wezen moet.

Welke ongerijmdheid, dat de ambtenaar, die iets misdoet en daarom ontslagen wordt, de deelgeregtigdheid aan het fonds, wanneer hij zulks verkiest, blijft behouden, terwijl de eerlijke en trouwe dienaar, die om zijn lot en dat der zijnen te verbeteren, 's lands dienst *eervol* verlaat, zonder den ter erlanging van pensioen vastgestelden tijd te hebben vervuld, van die deelgeregtigdheid verstoken wordt?

Men ziet dus, dat *slechte* of *oneerlijke* dienst door deze bepaling een praerogatief boven *goede* en *trouwe* pligtsvervulling verkregen heeft, iets, dat wij niet aarzelen onredelijk, stootend en hoogst onregtvaardig te noemen.

De regering, eenmaal de onregtvaardigheid dier bepaling ingezien hebbende en daarvan overtuigd zijnde, had ten deze tot geene wijziging, maar tot eene algeheele opheffing daarvan moeten overgaan, te meer daar het toch wel aan geen twijfel onderhevig is, dat het, bij elk fonds, 't welk even als dat voor de weduwen en weezen, op kansberekening gebaseerd is, eene wenschelijke zaak moet wezen, het aantal contribuanten zoo groot mogelijk te maken.

Wij hopen dan ook, dat de regering, het onvoldoende en onbillijke van haar genomen halven maatregel inziende, spoedig de deelgeregtigdheid aan allen, die eenmaal aan het fonds bijdroegen, zal vrijlaten.

Toch over het weduwen- en weezenfonds sprekende, vermeenen wij nogmaals de, vroeger dikwerf door ons geopperde vraag te mogen doen, waarom de schreeuwend hooge contributie van negen ten honderd *nog niet* is verlaagd geworden, daar het immers van algemeene bekendheid is, dat de bloeijende staat van het fonds die vermindering ruimschoots toelaat?

(*Redactie.*)

BATAVIA.

Wij vernemen, dat Z. E. de Gouverneur-Generaal den 14den dezer alhier wordt terug verwacht.

— Ll. Maandag avond is een Chinees door een zijner landgenooten vermoord. De vermoorde kwam in den avond bij de vrouw des daders, die zich aan den rivierkant bevond, waarop haar echtgenoot toeschoot en hem met eene mes in de regterborst stak. De ongelukkige viel in de rivier, maar werd door den verwoeden Chinees nagesprongen en daar verder afgemaakt. De schuldige is in hechtenis genomen en heeft als oorzaak zijner misdaad opgegeven, dat zijn vrouw in overspel leefde met den vermoorde.

— Met genoegen kunnen wij berigten, dat de Oostenrijksche Lloyd hare stoomvaartdienst tusschen Alexandrie en Triest hervat heeft.

— Men deelt ons mede, dat er per telegraaf (?) van Samarang alhier eene bestelling is ontvangen, om alle ledige wijnflesschen en kisten op te koopen, aangezien het 100-tal ledige flesschen à *f* 25.— zilver en de ledige wijnkist à *f* 6.— per stuk door het gouvernement zijn uitbesteed.

— Men meldt ons van Buitenzorg, dd. 5 September: Ll. Donderdag begaf zich de Europesche flankeur Grause, der alhier in garnizoen liggende 1ste compagnie van het 12de bataillon, in de omstreken van den post Tjiloear, op de varkensjagt. Zijn geweer herhaaldelijk weigerende, beproefde hij er de lading uit te trekken, hetgeen hem in zoo ver gelukte, dat de kogel los kwam. Daar het kruid echter in den loop bleef, beproefde hij, door het gloeijend maken daarvan, het te doen ontbranden, dat echter mislukte. Alsnu blies hij boven in den loop, met dat ongelukkig gevolg, dat het kruid afging en hij onmiddelijk op de plaats dood bleef.

Batavia. — Op Zondag den 4den September werd de 19de verjaardag van Z. K. H. den Prins van Oranje, op de hoofdplaats van Nederlandsch-Indië plegtig gevierd, door het houden des morgens te 7 uren op het Koningsplein van eene groote parade van de garnizoenen van Weltevreden, Rijswijk en Meester-Cornelis, die door bijzonder schoon weder werd begunstigd.

— De volgende bijzonderheden omtrent de reis van den Gouverneur-Generaal over een gedeelte van Java, strekken wederom ten vervolge op het daaromtrent voorkomende in de Javasche-Courant van 31 Augustus 1859 no. 7.

In den avond van den 25sten Augustus, woonde Zijne Excellentie in het residentiehuis te Soeracarta een bal en souper bij, en bragt den volgenden morgen een officieel tegenbezoek aan den soesoehoenan.

Op den 27sten Augustus bragt de Gouverneur-Generaal ook een bezoek aan den Prins, pangeran adhipati Ario Mangkoe Negoro, en bezocht daarna de Europesche school, de kweekschool voor Javaansche onderwijzers, zoomede het fort.

Des avonds werd een bal souper in den kraton gegeven, hetwelk door den Gouverneur-Generaal werd bijgewoond.

Den volgenden morgen was Zijne Excellentie ook tegenwoordig bij eene parade van de in garnizoen liggende troepen, zoomede van die, behoorende tot het legioen van den pangeran adhipati Ario Mangkoe Negoro voornoemd.

Op den 29sten Augustus vertrok de Gouverneur-Generaal naar Djocjocarta, en nam van den soesoehoenan en zijne familie afscheid te Kaleian, een buitenverblijf aan den weg naar Djocjocarta, alwaar de vorst den Opperlandvoogd met dat doel opwachtte.

Aan den post te Brambanan werd Zijne Excellentie ontvangen door eene commissie, bestaande uit den adsistent-resident van Djocjocarta, den commandant van het garnizoen aldaar, den radhen adhipati rijksbestierder, benevens eenige regenten, welke commissie Zijne Excellentie, namens den sultan, kwam complimenteren.

Te Kalasam bevonden zich met hetzelfde doel de pangeran adhipati Soerio Sasra Ningrat, en de pangerans Poeger en Poerwodi Ningrat, zoomede een gedeelte van het corps dragonders en der infanterie van het legioen van Pakoe Alam, ten einde den Gouverneur-Generaal de militaire honneurs te geven.

Te Sambilegi werd Zijne Excellentie ontvangen door des sultans oudsten zoon, den pangeran Ngabehi, zoomede door des vorsten broeders en verscheidene andere prinsen, die Zijne Excellentie mede namens den sultan complimenteerden en verder vergezelden tot Bantoelan, alwaar de Gouverneur-Generaal werd opgewacht door den sultan en den resident van Djocjocarta.

Van deze plaats vervolgde Zijne Excellentie met den sultan, gezeten in een staatsierijtuig, bespannen met acht paarden, zijne reis met de meeste plegtigheid stapvoets naar Djocjocarta, alwaar het hooge gezelschap in den namiddag aankwam.

Op den 30sten Augustus bragt de sultan een officieel bezoek aan den Gouverneur-Generaal, na afloop waarvan Zijne Excellentie publieke audientie verleende.

Des avonds woonde Zijne Excellentie een bal en souper bij in het residentiehuis en bragt den volgenden morgen een officieel tegenbezoek aan den sultan.

Dienzelfden dag bezocht de Gouverneur-Generaal de vorstelijke graven te Passar Gedeh, en bezigtigde aldaar eene kleine tentoonstelling van voorwerpen van inlandsche nijverheid.

Soerabaija. — In deze residentie hebben zich in den laatsten tijd weder drie gevallen voorgedaan van zelfmoord door middel van verbranding, terwijl een daaromtrent ingesteld onderzoek heeft geleerd, dat dusdanige zelfmoorden vroeger dikwijls plaats grepen en sedert oude tijden door den inlander worden aangemerkt als een aan het Opperwezen welgevallig werk, waardoor men zich-zelven heiligt en zijne toekomst verzekert. Men schijnt dus hierbij aan het voortduren van een Hindoesch bijgeloof te mogen denken.

Een zeventienjarige jongeling, met name *Baroel*, verwijderde zich den 6den Mei jl., des namiddags tegen 4 uren, uit de ouderlijke woning in de dessa *Dosermo*, district *Modjosari*, zoo als hij voorgaf, om brandhout uit het bosch te halen. — Met het invallen van den avond niet te huis komende, ging zijn vader, bevreesd dat hem welligt een ongeluk door tijgers mogt zijn overkomen, na het dorpshoofd gewaarschuwd te hebben en vergezeld van een anderen inlander, naar hem zoeken en vond na eenigen tijd, op korten afstand van de dessa, een stapel verbrand en nog smeulend hout, waarop hij de reeds gedeeltelijk tot asch vergane, gedeeltelijk verkoolde overblijfselen van een lijk vond, waarvan slechts hoofd- en borstbeenderen nog duidelijk te herkennen waren.

Eenige daarbij terug gevondene gereedschappen en de aard der beenderen, die blijkbaar van een nog niet volwassen mensch waren, lieten hem geen twijfel, dat zijn zoon aldaar door verbranding zijn dood had gevonden.

Nagenoeg hetzelfde heeft, op den 12den Mei plaats gehad met eene naar gissing 50 jaren oude vrouw uit de dessa *Sebani*, district *Modjo-agoeng*, *Njai Djo* genaamd, welke, des avonds niet te huis komende, door haren zoon *Tosari* en een anderen inlander, na eenigen tijd, zoe-

kens, in een tegal-veld, op een nog brandenden houtstapel, tot op de voeten na bereids geheel verkoold werd gevonden, terwijl de sandalen, die zijne moeder gewoon was te dragen, voor den brandstapel werden gevonden.

Even als bij *Baroet*, bevestigde ook in dit geval een naauwkeurig ingesteld onderzoek, dat geene sporen van geweld of hulp van anderen te vinden waren, maar dat in beide gevallen de slagtoffers zich zelven vrijwillig moeten hebben verbrand.

Bij *Baroet* schijnt de omstandigheid, dat hij sedert eenigen tijd aan lazarusziekte leed, door welke kwaal zijne moeder sedert jaren hevig was aangetast, bij *Njai Djo* dweepzucht de aanleidende oorzaak tot het plegen der daad zijn geweest.

Het derde geval is door den adsistent resident van *Sidhoardjo* ten overstaan van den djaksa onderzocht, welk onderzoek tot het resultaat heeft geleid, dat de zelfmoordenaar, *Pa Garim* genaamd, een 65jarige grijsaard was, die stil, bedaard en goed van inborst, onbemerkt in een hem toebehoorende kleine woning zorgeloos voortleefde, zich onledig houdende met het planten van 2de gewassen of aardvruchten op eigen erf, waarvan de opbrengst tot zijn onderhoud diende, in welk onderhoud bovendien werd voorzien door zijne nabestaanden, terwijl men hem niet anders dan in het bezit zijner verstandelijke vermogens heeft gekend.

Op den 2den Augustus jl., werd eensklaps de woning van *Pa Gariman* in lichter laaije vlam gezien.

Men trachtte den brand te blusschen, hetgeen echter eerst gelukte, toen het dak instortte.

Bij het opruimen van de nog niet geheel verbrande of ongedeerd geblevene bamboezen en atappen, ontdekte men schier te midden dier woning een, door op elkander gestapelde kleine bamboezen gevormd, vierkant, dat met voordacht alzoo scheen te zijn zamengesteld en waarin men met het hoofd op een stuk bamboe rustende, het grootendeels verkoolde, uitgestrekt liggende lijk van *Pa Gariman*, met de handen op de borst te zamen gevouwen, vond.

Het van bamboezen gevormde vierkant scheen met eenige zorg zamengesteld en de brand aangestoken te zijn door middel van spoedig vuur vattende dunne stukjes kreupelhout, wier vlammen zich aan de paggers der woning schijnen te hebben medegedeeld, voor dat de bamboezen brandstapel goed vuur had gevat, hetgeen eerst later het geval moet zijn geweest, toen het dak nederstortte, daar bij de opruiming eenige der bamboezen bleken ongedeerd te zijn gebleven, weshalve men tot het vermoeden wordt geleid, dat de zelfmoordenaar in den vuurdamp eerst is gestikt en daarna verbrand.

De regent van Sidho-ardjo verklaarde bovendien zich te herinneren reeds lang geleden van een soortgelijk voorval in het Modjokertosche gehoord te hebben, doch aan het plaatselijk bestuur is het niet gelukt meerdere inlichtingen omtrent dat voorval te erlangen.

Celebes. Op het berigt, dat eene bende van ongeveer 400 Boniërs, onder aanvoering van *Aroe-Radja*, daeng *Peranrang* en daeng *Matjan*, de grenzen van het gouvernements gebied had overschreden, rukte de militaire magt, die tot handhaving van het gouvernements gezag in het bergregentschap *Lagoeadja*, geposteerd was, den 18den Augustus jl., onder bevel van den majoor *Heisterkamp*, naar *Tjomba* op, na versterkt te zijn met twee compagniën der mobiele kolonne van *Panka-djéné*.

Tegen 12 uur op gemelden datum eene ravijn nabij de kampong *Parang* (*Tjinrana*) doortrekkende, werd de kolonne onverwachts en nagenoeg van alle kanten door een hevig vuur bestookt, terwijl de vijand zich achter steenen en in de bosschen verscholen hield.

Na een kort gevecht gelukte het evenwel aan onze troepen den vijand te verjagen, die, naar men beweert, weder over de grenzen is getrokken. Eenige aanvallers werden gedood en verscheidene hunner gewond, waaronder ook de aanvoerder *Aroe-Radja*. Aan onze zijde zijn een sergeant en twee soldaten van de Amboinesche compagnie vrij ernstig geblesseerd.

Naar haar bivouac teruggekeerd, overkwam aan de kolonne op den 25sten Augustus een noodlottig ongeval door het afbranden der woningen, waarin zij haar tijdelijk verblijf hield. Menschenlevens zijn daarbij niet te betreuren, maar de vivres en andere benoodigdheden werden gedeeltelijk vernield.

Vermits de vijand verjaagd was en de wederopbouw van het bivouac als ook de dagelijksche voorziening in levensbehoeften, uit de vlakte naar het gebergte, aan bezwaren onderhevig waren, is de kolonne van *Laboeadja* teruggetrokken op *Semangi*, dat aan den voet van den bergpas is gelegen.

(*Jav. Ct.*)

Soerabaija, 29 Augustus. Zoo wij wel onderrigt zijn, hebben de Heeren W. Major & Co. te Pasoeroean een voorstel aan het Gouvernement gedaan, om daar ter plaatse, door middel van gazlicht, een havenvuur te plaatsen; het kostende van dat vuur zoude *f* 35 's maands bedragen.

(*Soer. Ct.*)

ALGEMEEN OVERZIGT.

(*Vervolg en Slot van ons buitengewoon Nommer van 5 dezer.*)

Wij deelen later den inhoud van eenige artikelen in buitenlandsche dagbladen mede, waardoor men meer in bijzonderheden de gronden kan leeren kennen, waarop het afkeurend oordeel is gevestigd.

Het spreekt van zelf, dat de Fransche periodieke drukpers op die ongunstige oordeelvellingen eene uitzondering maakt. De *Constitutionnel* behelsde zelfs eene lofrede op den vrede, alsmede de *Pays*. Ook het *Journal des Débats* laat zich gunstig uit over de preliminairen, maar doet tevens een pikanten uitval op Pruissen. Een uitvoerig artikel van dit blad, dat tegen Engeland gerigt is, deelen wij later in zijn geheel mede. Het vinnigst zijn de Engelsche dagbladen, waarvan men later mede eenige voorbeelden zal vinden.

Wij hebben straks gezegd, dat de graaf de Cavour met zijne ambtgenooten, onmiddelijk na het onderteekenen van het vredestractaat, is afgetreden. Koning Victor Emanuel heeft toen den graaf Arese met de vorming van een nieuw cabinet belast. De graaf Arese uit Lombardije geboortig, stond sedert lang met keizer Napoleon in vriendschappelijke betrekking. Hij is er echter niet in geslaagd een cabinet zamen te stellen, waarop de koning aan den heer Ratazzi, president van het wetg. ligchaam, die taak heeft opgedragen. Deze was gelukkiger, zoodat weder een liberaal Sardinisch ministerie is zamengesteld, als volgt: generaal Della Marmora, minister-president en minister van oorlog; generaal Dabormida, buitenlandsche zaken; Ratazzi, binnenl. zaken; Eytana, finantiën; de markies Monticelli, openbare werken, Migliotti, justitie. Het ministerie van openbaar onderwijs is nog vacant.

Het heeft de aandacht getrokken, dat in de vredesvoorwaarden, voor zoover die bekend zijn, wel van herstel der souvereinen van Toscane en Modena, maar met geen woord van die van Parma gesproken wordt. Vrij algemeen is men van gevoelen, dat dit land bij Sardinie zal ingelijfd worden. Dit is des te vreemder, omdat de hertogin-regentes bij het uitbarsten van den oorlog naar een onzijdig grondgebied de wijk nam, terwijl de beheerschers van Toscane en Modena zich onmiddelijk onder de Oostenrijksche hoede stelden of onder zijne vanen streden.

Men dacht aanvankelijk, dat de Italiaansche kwestie nu voor goed op een congres der vijf mogendheden geregeld zou worden. Dit schijnt echter het geval niet te zijn; Oostenrijk vooral moet zich om ligt te begrijpen redenen er sterk tegen verklaard hebben. Er zullen daarentegen in Aug. e. k. gevolmagtigden van Frankrijk, Oostenrijk en — zoo men zegt — ook van Sardinie te Zurich bijeenkomen, waarbij Frankrijk door den heer de Bourqueney en Oostenrijk door den graaf de Colloredo vertegenwoordigd zal worden. Men voegt er echter bij, dat de Engelsche regering eene krachtige nota naar Parijs en Weenen gezonden heeft, waarin wordt aangedrongen op het regelen der Italiaansche aangelegenheid door de tusschenkomst der groote mogendheden, die het tractaat van 1815 onderteekend hebben. Naar aanleiding daarvan achten sommigen, dat de mogelijkheid tot het bijeenkomen van zulk een congres alsnog bestaat. Een der Engelsche dagbladen, de *Daily News*, meent zelfs uit eene alle vertrouwen verdienende bron te weten, dat keizer Napoleon-zelf Engelands regtstreeksche deelneming aan het congres wenscht.

Nog altijd verdiept men zich in gissingen over de oorzaken, die de beide keizers bewogen hebben, zoo plotseling een dusdanigen vrede te sluiten. Waarschijnlijk, of liever vrij zeker, hebben daartoe verschillende omstandigheden bijgedragen. Wat keizer Napoleon betrof, had hij de coalitie in geheel Duitschland te vreezen, zoo hij zich de voorstellen van bemiddeling niet liet opleggen, welke Pruissen gereed was te doen; want — het is later bekend geworden — slechts weinige dagen vóór het sluiten van den vrede, had de prins-regent van Pruissen de order geteekend, om het geheele Pruissische leger mobiel te maken. Aan den anderen kant bedreigde hem de revolutiegeest in Italie en het verzet van den paus, met al de magt der geestelijkheid daar achter. Ook zegt men, dat de overwinning bij Solferino duur gekocht was en het beleg der vestingen van den vierhoek reusachtige bezwaren in het verschiet stelde. Met groote behendigheid heeft Napoleon zich, althans voor het oogenblik, uit dien moeijelijken toestand gered. Wat Oostenrijk betreft, dit had geen mindere reden, om een spoedig einde van den oorlog te wenschen. Met uitgeputte finantiën, een, meer en meer dreigenden revolutiegeest in Hongarije ontevredenheid in de hoofdstad, zag het zich verlaten door zijne bondgenooten, die voor de handhaving der wormstekige tractaten van 1815 niet meer in de bres wilden springen, nog minder tot bestendiging van een toestand in Italie, welke algemeen werd afgekeurd. Voeg daarbij, dat Pruissen zich gereed maakte, om, ondersteund door een achting gebiedend leger, als bemiddelaar op te treden, en reeds aan den bondsdag te Frankfort het voorstel had gedaan, om den prins-regent tot onverantwoordelijk opperbevelhebber van het Duitsche leger te benoemen, waardoor deze oude antagonist van Oostenrijk in Duitschland aldaar een overwigt zou hebben verkregen, waardoor dat van het keizerrijk geheel dreigde vernietigd te worden. Want hoewel men te Weenen het Pruissische voorstel dadelijk trachtte te verlammen, door het tegenvoorstel te doen, dat de prins-regent tot bondsveldheer zou worden benoemd, waardoor deze aan de bevelen des bondsdags onderworpen zou zijn, wist men te Weenen zeer goed, dat Pruissen dit verwerpen zou en de mogelijkheid bestond, dat de drang der omstandigheden, bij verdere voortzetting des oorlogs, met de daad de hegemonie in handen van Pruissen zou kunnen brengen. Beide de strijdende mogendheden zagen dus ieder van hare zijde, het gevaarlijke van haren toestand zeer goed in, sloegen dientengevolge liever de handen in een, deden daardoor alle mogelijke berekeningen falen en maakten Pruissen, Rusland en Engeland zoo goed als krachteloos.

Vreemd is de bijzonderheid, dat het cabinet van Weenen, nog in de laatste dagen voor het tot stand komen des vredes, den prins Windischgrätz naar Berlijn zond, om voor het laatst te trachten Pruissen in den oorlog te wikkelen. Met zegt, dat de keizer van Oostenrijk, zoo de zending gelukt ware, de vredesvoorstellen zou hebben van de hand gewezen, en eerst op de bepaalde weigering van Pruissen den aangebod en vrede heeft aangenomen. Anderen houden echter de geheele zending van prins Windischgrätz naar Berlijn voor eene mystificatie, op grond dat de voorstellen van Oostenrijk reeds eenmaal door Pruissen van de hand gewezen en bovendien van zulk een aard waren, dat het cabinet van Berlijn, door die aan te nemen, zijne geheele tot dus verre gevolgde politiek zou hebben moeten verloochenen. Het is voor de toekomst bewaard, dit en meer andere vreemde verschijnselen in deze aangelegenheid in het ware licht te stellen.

Dat de goede verstandhouding tegenwoordig tusschen Pruissen en Oostenrijk veel te wenschen overlaat, behoeft wel niet gezegd te worden. Men vindt de denkwijs van beide regeringen helder en duidelijk uitgedrukt in hare manifesten.

Voor het overige kunnen wij kort zijn. Keizer Napoleon is reeds in Frankrijk terug, maar houdt zijn verblijf te St. Cloud; hij zal eerst den 15 Aug. met een gedeelte van het Italiaansch leger, zijn plegtigen intogt te Parijs doen. Of de paus het eerepresidentschap over de Italiaansche confederatie zal aannemen, is zeer onzeker; eveneens weet men nog niet, of de koning van Napels er lid van zal willen worden.

Den 20sten dezer zijn de Beijersche kamers met eene troonrede geopend, waarin o. a. gezegd wordt, dat nu de vrede gesloten is, er minder dringende behoefte aan geld bestaat. Ook heeft de koning eenige maatregelen in vrijzinnigen geest afgekondigd.

De jonge koningin van Portugal is, den 16 Julij, aan de gevolgen eener keelonsteking overleden.

Uit Belgrado wordt van den 15den geschreven, dat aldaar eene uitgestrekte zamenzwering tegen prins Milosch is ontdekt. Vijf senatoren, die daaraan hebben deelgenomen, zijn in hechtenis genomen, benevens nog zestien andere personen, die daarbij betrokken moeten zijn.

NEDERLAND.

Van den specialen Correspondent van den Java-Bode.

's Gravenhage, 25 *Julij* 1859.

Ik zet mij weer neder, waarde Redacteur, om u het nieuws mede te deelen, dat Nederland in de jongste veertien dagen mogt beleven. Daartoe overgaande moet ik in de eerste plaats gewagen van de handelingen der tweede kamer, die, kort na het vertrek der vorige mail, hare werkzaamheden hervatte en sedert vrij wat afpraatte maar afdeed ook. Ik bepaal mij tot hetgeen uwen lezers het meeste belang kan inboezemen.

De heer van Hall heeft den Minister van binnenl. zaken geïnterpelleerd over den stand der zaken van de doorgraving van Holland op zijn smalst — niet malst —. De Minister heeft daarop geantwoord, dat de commissie belast met het onderzoek dezer aangelegenheid, op 1 Augustus, rapport moet inbrengen. Zoodra dit zal zijn ontvangen, zal de minister zich beijveren, om zoo spoedig mogelijk een ontwerp van wet aan te bieden.

De heer Elout heeft den Minister van koloniën geïnterpelleerd over de emancipatie der slaven in West-Indië. Hij meende, en zeer te regt, dat het tijd wierd dat de heer Rochussen zijn antwoord op het verslag der kamer inzond, opdat de daartoe betrekkelijke wetsvoordragten in overweging zouden kunnen genomen worden. In antwoord daarop, heeft de Minister de punten van overeenstemming van de kamer met de regering geresumeerd en de bezwaren der kamer nopens het aanhangig ontwerp opgesomd. Hij zeide, dat dit alles rijpe overweging vereischte. Ook de afgetreden gouverneur der kolonie Suriname was tegen eene plotselinge emancipatie. Er worden nu nieuwe voorbereidende maatregelen genomen en de minister vleit zich in de najaarszitting eene gewijzigde voordragt te zullen kunnen indienen.

Dit antwoord heeft slechts weinigen voldaan; daaruit blijkt toch, dat de afschaffing der slavernij in West-Indië vooreerst nog tot de pia vota zal blijven behooren. Zou 't soms jammer wezen, indien men zich met die afschaffing wat haastte? Sommigen beweren, dat wanneer de Minister en de volksvertegenwoordigers in dezen naar ondervinding konden spreken, zij wel eenigen meerderen spoed zouden aan den dag leggen; maar zij zijn nooit slaven geweest, behalve nu misschien, nu ze zoo slaafs de oude hollandsche langzaamheid betrachten.

Op een anderen dag heeft de heer van Hoëvell den zelfden Minister geïnterpelleerd over den toestand van Oost-Indië, in verband met de laatste berigten nopens Bandjermassing. De Minister heeft daarop zeer uitvoerig geantwoord. Hij beschouwde als oorzaken van het voorgevallene den invloed der gebeurtenissen in Britsch-Indie, de uitbreiding van ons gezag op de buitenbezittingen, de toeneming van het getal bedevaartgangers naar Mecca en de godsdienstige bewegingen. Meer bepaalt ligt de oorzaak der gebeurtenissen in Bandjermassing in de troonsopvolging. De Regering, zeide hij, waakt en handelt.

Men hoorde het den heer Rochussen zeggen, men herhaalde het en las het nog eens na, maar het gelooven valt moeijelijk, omdat niet enkele, niet vele, maar schier alle particuliere berigten, die in den laatsten tijd uit Indië ontvangen zijn, het tegendeel doen vermoeden.

Eene vierde interpellatie eindelijk is die van den heer van Wintershoven over de vraag, welke de denkbeelden der regering zijn omtrent het Limburgsche Bondscontingent, nu de omstandigheden, zegt zijn — want gij moet weten, dat er in den oorlogstoestand van Europa een belangrijk changement de décorations heeft plaats gehad; 't is plotseling vrede geworden, nu over al de wapeningen ophouden en bij den Duitschen Bond het voorstel aanhangig is, om het Bondsleger op den voet van vrede te brengen.

De Minister van oorlog heeft daarop verklaard, dat zoodra de Bondsvergadering het besluit neemt, om 't leger op voet van vrede te brengen, het Limburgsche Bondscontingent huiswaarts zal keeren. De Minister voegde er bij, dat de regering het plan heeft, om onze miliciens der ligtingen van 1856 en 1857, voor zoo verre zij niet kamperen, eene maand later huiswaarts te zenden.

Nadat de heer van Wintershoven den Minister voor de inlichtingen bedankt had en er eene lange discussie over de vraag, of het geen zaak was de mil. naar hunne Dieux pénates te zenden, was gehouden, stelde de heer van Hoëvell als motie voor: »de kamer is van oordeel, dat het wenschelijk is, in de tegenwoordige omstandigheden, de miliciens der ligtingen van 1856 en 1857 *ten spoedigste* huiswaarts te doen keeren." Deze motie, door de Ministers van Oorlog en van Buitenlandsche zaken herhaaldelijk bestreden, werd aangenomen met 39 tegen 13 stemmen.

De aanneming dezer motie is eene nieuwe nederlaag voor het cabinet, dat zich trouwens aan nederlagen schijnt te gewennen. In den laatsten tijd van de zijn geregeld voedsel en nog is het niet van de grond, bedoel van het kussen gevallen.

Door de tweede kamer werd verder, gedurende onder-

scheiden dagen beraadslaagd, eerst over het wetsontwerp tot regeling van de loodsdienst voor zeeschepen en daarna over dat, bepalingen vaststellende omtrent het gebruik der spoorwegen. Na vele wijzigingen werden beide ontwerpen ten slotte door de kamer aangenomen. Wanneer echter zulk eene aanneming geschiedt na talrijke en belangrijke wijzigingen, kan zij bezwaarlijk eene zegepraal heeten; zij staat dan gelijk met eene overwinning, zoo duur gekocht, dat een tweede verderfelijk zou wezen. Maar ik mag geen beelden meer aan den oorlog ontleenen, want er is nu vrede. Er is niemand, die het begrijpt, die gelooft dat het van duur is, maar 't is vrede en dit is voldoende. 't Is mij onverklaarbaar, dat men in de 19de eeuw, in het beschaafd Europa, nog aan zulk eene onbeschaafde gewoonte als oorlogvoeren is, blijft hechten. 't Kost duizenden menschenlevens, 't stremt allen vooruitgang en ontwikkeling en 't vermoordt de welvaart allerwege, daar het allen, ook de overwinnaars arm merkt. Ook in Nederland is het armwezen nog van dien aard, dat men aan het laatste wel mag blijven denken. Dit blijkt o. a. uit het verslag, dat dezer dagen over de verrigtingen aangaande het armbestuur over 1857 door de regering aan de tweede kamer werd aangeboden en waarin men leest, dat er in 1857 waren: besturen voor huiszittende armen 3655, die uitgegeven hebben *f* 4,334,039.75½ — 145 genootschappen, die aan schamelen onderstand verleenen, wier uitgaven bedroegen *f* 432,345.95; — 151 vereenigingen of commissiën, die gedurende den winter uitdeelingen doen van levensmiddelen en brandstoffen, met eene uitgave van *f* 216,181.33; — 49 genootschappen tot het verleenen van onderstand aan behoeftige kraamvrouwen, die uitgegeven hebben eene som van *f* 32,152.41; — 678 godshuizen van verschillenden aard, met eene gezamentlijke uitgave van *f* 2, 957,636.16; — 52 gast- of ziekenhuizen, die uitgegeven hebben eene som van *f* 765,579.17½; — 11 geneeskundige gestichten voor krankzinnigen, die uitgaven eene som van *f* 335,266.80; 39 instellingen tot werkverschaffing aan behoeftigen in daartoe ingerigte werkplaatsen, met eene uitgave van *f* 210.242.52½, — en 68 instellingen tot werkverschaffing aan behoeftigen, op andere wijze dan in daartoe ingerigte werkplaatsen, die aan dit doel gewijd hebben eene som van *f* 67,054.80.

Denkt men hierbij aan den onderstand, die door de diakonien wordt verstrekt en aan 't geen de particuliere liefdadigheid doet, dan moet men, helaas! wel tot de treurige erkenning komen, dat het armwezen bij ons bloeit. (*Wordt vervolgd.*)

FRANKRIJK.

Parijs, 24 Julij. Er heeft zich thans een feit voorgedaan, hetwelk ongetwijfeld door hen, die een vredebreuk tusschen Frankrijk en Engeland te gemoet zien, als een duidelijk bewijs van de juistheid hunner zienswijze zal worden aangevoerd. Er is namelijk magtiging verleend, om de opera *Charles VI*, die reeds sedert 6 jaren bepaaldelijk verboden was, weder ten tooneele te voeren. Dat stuk speelt, gelijk men weet, in het ongelukkig tijdperk, waarin Frankrijk de krachtdadigste pogingen in het werk stelde, om zich van de Engelsche heerschappij te bevrijden, terwijl er onderscheiden krijgszangen in voorkomen, die natuurlijk tegen onze naburen aan de overzijde van het kanaal gerigt zijn, en waaronder het bekende refrein: »*Guerre aux tyrans! Jamais en France, jamais l'Anglais ne regnera!*" altoos zeer veel effect heeft gemaakt. Dit lied, welks woorden of melodie eergisteren nog voldoende waren, om iemand met de policie in aanraking te brengen, werd gisteren opentlijk in de *Café chantans* aangeheven en.... toegelaten!

Zoo het berigt der overeenkomst te Villafranca niet zulk eene nieuwe beweging in onzen handel heeft te weeg gebragt, als men welligt had kunnen verwachten, schijnt dit in Duitschland juist het tegendeel te zijn. Onderscheidene aanzienlijke bestellingen, die wegens den oorlog niet konden worden uitgevoerd, zijn thans op nieuw gedaan. Inzonderheid uit Oostenrijk ontvangt men hier thans dagelijks, per missive en per telegraaf, aanvragen tot belangrijke leverantiën, zoo zelfs, dat het voor het tegenwoordig oogenblik naauwelijks mogelijk is, daaraan te voldoen.

Er loopt ook een gerucht, dat prins Napoleon binnen kort naar Weenen op reis zou gaan, ten einde van het Oostenrijksche gouvernement het stoffelijk overschot van den hertog van Reichstadt over te nemen en dit naar Parijs over te brengen, waar het, met dat van zijn vader, niet in den Dom der Invaliden, maar in een der grafkelders van St. Denis zal worden bijgezet. Aan deze grafkelders is nu reeds sedert twee jaren aanhoudend gewerkt, terwijl de keizer nu en dan de gedane herstellingen in persoon is gaan bezigtigen.

De benoeming van den hertog van Malakoff tot grootkanselier van het legioen van eer, wordt door velen beschouwd als het bewijs, dat het leger van den Rijn ontbonden zal worden, omdat de hertog door dien te aanvaarden, afstand doet van de active militaire loopbaan. De pessimisten willen daarin evenwel het bewijs zien, dat keizer Napoleon door deze benoeming den hertog heeft willen verwijderen, dewijl hij voornemens is, zelf het commando over dit leger te voeren.

— De *Figaro* bevat eene correspondentie, waarin de volgende bijzonderheden worden medegedeeld omtrent de zamenkomst der beide keizers te Villafranca.

Reeds tijdig bevond ik mij voor het huis, waar de beide keizers hunne zamenkomst zouden houden. Dit gebouw heeft een zeer eenvoudig voorkomen; op het eerste gezigt zal niemand er iets anders in zien dan de woning van een welgesteld burgerman. Des morgens zag ik een gedeelte van het dienstpersoneel uit het huis des keizers zich aldaar aanmelden, om er, volgens zijn verlangen, een dejeuner gereed te maken. Bij het binnentreden komt men eerst in eene gewelfde vestibule, alwaar men ter linkerzijde eene eetzaal en een klein salon aantreft. In die eetzaal staan eenige eenvoudige stoelen met strooijen matten, benevens eene ronde tafel, waarbij de beide vorstelijke personen zouden plaats nemen. Het salon is met een weinig meer smaak gemeubeleerd; er staat, behalve eenige stoelen en fauteuils, ook eene canapé, overtrokken met eene ouderwetsche Persische stof, eenigzins van dezelfde soort als die, waaruit de gordijnen zijn gemaakt. In het midden van het vertrek staat eene tafel, met een rood kleed overdekt, op hetwelk een blaauw porceleinen bloemenvaas prijkt. De muren en het plafond zijn, op de Italiaansche manier, met ruwe fresco's bewerkt, terwijl tusschen de beide ramen een groo e spiegel hangt. Op de bovenverdieping is de slaapkamer, in welke keizer Frans Jozef den nacht vóór den slag van Solferino heeft doorgebragt. Men had deze kamer opzettelijk in denzelfden toestand gelaten, waarin hij haar verlaten had. In een cabinet of boudoir ter linkerzijde van het salon ziet men de gelitographeerde portretten der beide keizers, zijnde niets anders dan een paar exemplaren, zoo als men die in alle Parijsche prentenwinkels te koop ziet liggen. Bijna overal in Lombardije ziet men deze in lijsten hangen, waarschijnlijk bij wijze van voorzorg, even als de meeste ingezetenen er eene Oostenrijksche, eene Fransche en Sardinische vlag op na houden. Zoolang Lombardije nog onder Oostenrijk stond, kreeg men dan ook overal de eerstgenoemde vlag of het portret van keizer Frans Jozef te zien; doch even zoo spoedig was daarvoor, bij de aankomst der Franschen, onze driekleur of de beeldtenis van keizer Napoleon in de plaats gesteld. Wat de ingezetenen van Villafranca betreft, deze hebben van daag ruimschoots gebruik gemaakt van de gelegenheid, om de beide vlaggen en beide portretten nevens elkander ten toon te stellen.

Keizer Napoleon was bij zijne aankomst vergezeld van den maarschalk Vaillant en generaal Mertimprey, die met generaal Hess het tractaat van den wapenstilstand hebben geteekend. Bij het hoog gezelschap bevonden zich ook de Oostenrijksche divisiegeneraal graaf Menschdorff Pouilly en graaf della Rocca, chef van den staf bij de Sardinische armee. Bovendien was Z. M. vergezeld van het geheele militaire huis. Het escorte bestond slechts uit een escadron keizerlijke guides in groot tenue. Z. M. zat op een schoon Engelsch paard, hetwelk door een aantal kenners zeker niet ten onregte werd geroemd, als men in aanmerking neemt, dat een der officieren van koningin Victoria, die het leger volgen, opentlijk heeft verklaard, dat er in Engeland moeijelijk een schooner rijpaard te vinden zal zijn.

Bij Z. M. aankomst, omstreeks 9 uren, werd keizer Frans Jozef nog verwacht. Keizer Napoleon is niet dadelijk afgestapt aan het huis, waar de zamenkomst moest plaats hebben. In plaats daarvan is hij de stad doorgereden, om keizer Frans Jozef op den weg naar Verona te gemoet te gaan. Deze, over dit blijk van courtoisie ten hoogste getroffen, zette oogenblikkelijk zijn paard in galop, waarop keizer Napoleon zijn gevolg vooruitreed, en insgelijks in galop keizer Frans Jozef te gemoet snelde.

De beide escortes hielden halt op korten afstand van elkander en, in de daardoor ontstane tusschenruimte, had de ontmoeting der beide vorstelijke personen plaats. Reeds op een afstand wierpen zij elkander, ieder volgens zijn eigen militair gebruik, een groet toe, waarop zij, bij elkander gekomen, elkander de hand gaven en gedurende eenige minuten zamen stonden te spreken. De daarbij aanwezige Franschen en Oostenrijkers stonden inmiddels in diepe stilte dit tooneel aan te zien, zonder een enkel woord van dit kort onderhoud te kunnen verstaan.

Op het gelaat van den keizer lag zoowel waardigheid als welwillendheid uitgedrukt. De Oostenrijksche officieren schenen getroffen over de vlugheid in al zijne bewegingen en zijne gemakkelijke houding te paard. Keizer Frans Jozef was gekleed in eene hemelsblaauwe jas en droeg, even als keizer Napoleon, eene policiemuts zonder eenig onderscheidingsteeken. In het eerst scheen hij zich minder vrij te kunnen bewegen, zelfs had hij eene zekere beschroomdheid over zich, doch spoedig herstelde hij zich en lag er zelfs iets aantrekkelijks in de uitdrukking van zijn gelaat. Hij teekent geheel en al de type van het geslacht Habsburg. Men heeft ook nog, ik weet niet welke overeenkomst gezocht tusschen zijne trekken en die van den hertog van Reichstadt; doch, zoo die overeenkomst bestaat, ligt daarin niets vreemds; laatstgenoemde was immers het sprekend beeld van Marie Louize en deze was immers niet minder eene telg uit den stam van Habsburg?

Doch genoeg! Nadat zoo eenige woorden gewisseld waren, begaf men zich naar Villafranca, op welke route de beide vorstelijke personen, keizer Napoleon ter regter zijde, voor den stoet uitreden. Onmiddelijk achter hen volgden de Fransche en Oostenrijksche officieren door elkander, met den maarschalk Vaillant en generaal Hess aan het hoofd, waarna de Oostenrijksche en Fransche gardes zich bij den trein voegden, die door de ulanen, welke keizer Frans Jozef hadden vergezeld, besloten werd. Voor het huis der zamenkomst afgestapt, schaarde zich de Oostenrijksche garde in de vestibule ter regter- en de centgardes ter linkerzijde. Keizer Frans Jozef drong er op aan, dat keizer Napoleon hem bij het binnentreden zou voorgaan. Laatstgenoemde bood hem daarop een dejeuner aan, voor welke uitnoodiging hij evenwel op eene hoffelijke wijze bedankte, met de betuiging, dat hij reeds had gedejeuneerd, eer hij zich op weg begaf en zich thans liever uitsluitend aan het onderhoud zou toewijden. Daarop begaven zich de beide keizers te zamen in het salon, terwijl alle overige personen zich van hen verwijderden. De maarschalk Vaillant begaf zich met baron v. Hess, in gezelschap van de Fransche en Oostenrijksche officieren, in een aan de vestibule grenzend vertrek.

De beide hooge personen namen plaats, keizer Napoleon aan een hoek der tafel vóór de bloemenvaas, keizer Frans Jozef tegenover hem. Eerstgenoemde legde eenige blaadjes papier en eenige sigaren, in een brievenconvert gewikkeld, voor zich neder. Hij bood den jeugdigen souverein een sigaar aan, waarvoor deze evenwel heuschelijk bedankte. Hierop drukte keizer Napoleon hem de hand op eene wijze en met een gebaar, waarin ten duidelijkste lag opgesloten: »kom aan, laten we nu eens broederlijk en openhartig met elkander spreken."

Het gesprek heeft langer dan een uur aangehouden. Ofschoon niemand daarbij tegenwoordig was en niemand ook vooreerst zal te weten komen, wat er in die korte bijeenkomst verhandeld is, willen sommigen evenwel verzekeren, nu eens Italiaansche, dan weder Duitsche klanken vernomen te hebben. Hoe dit zij, zooveel is zeker, dat er bij het onderhoud niet geschreven is en dat keizer Napoleon, hoogstwaarschijnlijk onwillekeurig en ongemerkt, van de meeste bloemen, die in de vaas vóór hem stonden, de blaadjes had afgeplukt.

Na verloop van ruim een uur, zijn beiden opgestaan en hebben zij elkander op de meest cordiale wijze op nieuw de hand gedrukt. HH. MM. begaven zich toen naar het appartement, waar hunne officieren zaten, die ieder door zijn eigen keizer aan den anderen vorst werden voorgesteld. Keizer Napoleon heeft zich bij die gelegenheid nog een oogenblik met den baron von Hess onderhouden, terwijl keizer Frans Jozef met generaal Vaillant stond te spreken. Vervolgens passeerden HH. MM. met elkander eene revue over de gezamentlijke escortes, waarbij keizer Frans Jozef zich hoogst voldaan verklaarde over den uniform en de houding der cent-gardes en der guides, bij welke de Oostenrijke gardes en de ulanen dan ook zeker eene veel minder schitterend figuur maakten.

Na elkander eindelijk ten afscheid nogmaals de hand te hebben gedrukt, sloeg keizer Frans Jozef den terugweg naar Verona in, waarna keizer Napoleon tegen half 12 ure weder te Valeggio terug was.

DUITSCHLAND.

Weenen, 22 Julij. Naar het schijnt is onze regering nog niet ten volle overtuigd, dat de vrede van zeer langen duur zal zijn. Van eene vermindering van het leger is nog altijd volstrekt geen sprake; daarentegen is gisteren bevel gegeven, om gedurende veertien dagen voort te gaan met den aankoop van trek- en rijpaarden, ten behoeve van het leger en desgevorderd zelfs tegen den hoogen prijs, dien men daarvoor tijdens den oorlog moest betalen. Wijders hebben de bekwaamste genie-officieren en architecten van het rijk de uitnoodiging ontvangen, om zich naar deze hoofdstad te begeven, ten einde behulpzaam te zijn in het ontwerpen van het plan voor eene vesting van den eersten rang, die met den uitersten spoed aan de grenzen van Tyrol, in de rigting der Valtelina, zal gebouwd worden. Niettegenstaande de talrijke door de Oostenrijkers bezette bergpassen, moet zich daar ter plaatse toch een plek bevinden, die aan een vijand de mogelijkheid zou verschaffen, om zonder slag of stoot in Tyrol door te kunnen dringen. De nieuwe vesting zal bestemd zijn om dit te beletten.

Ons corps-diplomatique zal weldra eene belangrijke wijziging ondergaan. Men verzekert o. a., dat de heer Colloredo, thans gezant te Rome, in dezelfde betrekking naar St. Petersburg zal worden verplaatst; de heer von Hubner, onze vroegere gezant te Parijs, zou den heer Colloredo te Rome vervangen. Prins Richard Metternich zal wijders tot gezant te Parijs worden benoemd.

De meeste onzer dagbladen polemiseren thans over de vraag, hoe groot het aandeel zal moeten zijn, dat Lombardije van de Oostenrijksche staatsschuld zal moeten overnemen. Sommigen stellen reeds het cijfer van 300 mill. fl. op den voorgrond. Wel onderrigte personen zijn evenwel van gevoelen, dat Lombardije zich niet zoo gereedelijk met zulk een schuldenlast zal laten bezwaren, te minder, daar Sardinië thans in die kwestie ook een woordje zal mogen medespreken en het niet aan te nemen is, dat Piemont zoo onvoorwaardelijk in eene overname van een deel der Oostenrijksche staatsschuld genoegen zal nemen, daar de financien van dat land zich op dezen oogenblik in denzelfden toestand bevinden als die van Oostenrijk.

Men verzekert nog altijd, dat de Napelsche gezant alhier, de heer Petrulla, zal worden teruggeroepen, om zitting in het Napelsche ministerie te nemen.

In de laatste dagen heeft er, zoo per telegraaf als per koerier, eene drukke wisseling van depêches plaats gehad tusschen ons cabinet en dat der Tuileriën. Het schijnt, dat de Fransche regering, met een in het oog loopenden aandrang, op de spoedige en definitive regeling van alle kwestiën, die met den vrede met Oostenrijk in verband staan, aanhoudt, hetgeen sommigen reeds heeft doen beweren, dat Frankrijk zich onverwijld en *quand même* van het Italiaansche vraagstuk wil afmaken, ten einde zijne krachten ongehinderd aan andere doeleinden te kunnen wijden. Hoeveel spoed men ook make, zullen de Fransch-Oostenrijksche gevolmagtigden zich niet voor het begin der volgende maand te Zurich kunnen vereenigen. Graaf Rechberg zal aldaar Oostenrijk en graaf Walewsky Frankrijk vertegenwoordigen; zoo althans wordt hier verzekerd.

Van het congres van Italiaansche vorsten, dat zich belasten zou, met datgene te regelen, wat tot de oprigting eener Italiaansche confederatie betrekking heeft, hoort men hier niets meer en gelooft men ook, dat men deze geheele zaak zal laten rusten, tot dat centraal Italië geheel zal zijn gepacificeerd. Dit laatste echter is niet als zulk een ligte taak te beschouwen en vreezen sommigen zelfs, dat dit niet zal kunnen geschieden zonder hulp van Fransche troepen.

CHINA.

In de *Overland China Mail* van 10 Augustus leest men het volgende:

Uit het Noorden van China zijn geene verdere tijdingen, betrekkelijk de ongelukkige ontmoeting aan de monding van de Peiho, ontvangen. Er is geen zeker narigt omtrent de reis des amerikaanschen ministers en het is waarschijnlijk, dat hij tot Peking is doorgegaan. Kapitein van Sittart is aan zijn wonden overleden en admiraal Hope verkeert in een zorgvollen toestand.

Uit het Noorden is een belangrijke tijding aangebragt. De Chinezen aldaar en te Shanghae in het bijzonder, zijn altijd als voorbeelden van rustigheid en zachtmoedigheid, in vergelijking met die van het Zuiden, aangemerkt geworden. Echter hebben zij thans een oploop van een zeer ernstigen aard verwekt en vele Europeanen gedood of gevaarlijk gewond, onder welke laatste wij met diep leedwezen den Heer Lay, chef van het nieuwelijks georganiseerde chinesche tolhuis, noemen, die zoo gevaarlijk in den onderbruik en op an-

dere plaatsen gekwetst is, dat men alle hoop op zijn behoud verloren heeft. De opstand is, naar men zegt, ontstaan ten gevolge van het ronselen van koeies voor het fransche schip *Gertrude*, doch de gezaghebber van dien bodem beweert, dat de aan boord zijnde Chinezen hem trachtten te bestelen, zoodat hij tot zelfsverdediging genoodzaakt was op hen te vuren. Welke dezer beide beweringen waar is, zal de toekomst moeten leeren.

Ingezonden Stukken.

Mijn waarde Redacteur!

Ik ben heden ochtend landerig opgestaan en heb in mijn eentje de vermaken (?) eens nagegaan, die ik zoo in de laatste dagen beleefd heb, en in plaats dat dit mij opbeurde, maakte het mij nog landeriger. Oost-Indië is gedecideerd een goed land en 't zou nog beter zijn, als de menschen maar wat anders waren. Ik ben, zooals gij merkt, landerig op de menschen, niet op Indië of op Batavia-zelf. Deze landerigheid is het motief, dat mij aanspoort, u mijn tweeden epistel te schrijven.

De reden van mijn landerigheid zal ik u vertellen. Ik ben, sinds mijn eersten, eenige malen genoodzaakt geweest, recepties te bezoeken. Als er iets ellendigs in deze gezegende gewesten bestaat, dan in het voorzeker onze receptie. Receptie, is zoo ongeveer synoniem met vervelend, naar, stijf, flaauw, onbeteekenend, waarbij de attributen komen: fraaije verlichting en zuren wijn, een magt van bedienden en een jammerlijke conversatie. Gij, mijn waarde! zijt lid van de maatschappij van letterkunde te Leiden; eilieve, doe me 't plezier en schrijf haar bij gelegenheid, dat, als zij eens, over korter of langer tijd, een woordenboek van synoniemen uitgeeft, zij eenige vellen beschikbaar stelt voor bijdragen uit Indië. Receptie — 't is wel een basterd, maar toch tamelijk gebruikelijk — moet bovenaan, gedrukt op het minste papier met flaauwen inkt en met zeer kleine letter — gij zult de technische termen wel invullen, niet waar? — zoodat iemand, die het leest, wee en slaperig tegelijk wordt, en als men de beteekenis van receptie dan nog niet begrijpt, gevoelt en ondervindt men die.

Gij behoort, even als ik, tot het geslacht der oudgasten; maar, toen gij in 't land kwaamt, bestonden die recepties al; toen ik voor 't eerst Oost-Indië, d. i. hier Batavia, zag, kende men alleen de receptie bij den Gouverneur-Generaal. Daar krijgt, op een ongelukkig oogenblik, generaal Cochius een heilloozen inval —... ik wil zeggen, hij bezweek voor de verzoekinge Satanas — en begint ook te recipiëeren. Helaas, helaas! nu was de dijk gebroken, en in ongelooflijk korten tijd waren ze *à l'ordre du jour*. Wat zal ik u meer over haar ontstaan zeggen? Weldra waren ze algemeen, bij sommigen uit een financieel, bij anderen uit een ander beginsel, bij allen speelde het duiveltje *ijdelheid* zijne rol. Vanitas, vanitatum enz. Och, 't is zoo waar, alles is ijdelheid.

Op de receptiën — namelijk op die, waar menschen komen, er zijn er ook, waar men slechts prachtige verlichting en ledige zalen aanschouwt — heerscht, gelijk gij weet, een onbegrijpelijke conversatie. Ik wil beproeven, u er iets van terug te geven.

Gloeijende van hitte in mijn zwarten rok, stapte ik uit den wagen en betrad de voorgalerij, links en regts groetend; bedachtzaam binnentredende, zocht ik de dame des huizes. Den heer had ik reeds gesalueerd, en trachtte nu zijn wederhelft in 't gezigt te krijgen, wat mij eindelijk gelukte, gelukte, zeg ik, want niet iedereen was zoo gelukkig. Eindelijk zag ik haar, drong tot haar door en, daar wij zeer oude bekenden zijn, was haar ontvangst hartelijk.

»Hé, meneer! dat doet mij regt veel genoegen, u eens weer te zien. 't Is al zoo lang geleden, dat wij van uw gezelschap geprofiteerd hebben.

»Ja, mevrouw! ik moet...."

»Pardon....!"

Er rolde een wagen, er stapten dames uit, *husch*; was zij verdwenen, en ik bleef alleen staan. Ik zag haar in de voorgalerij, onder heel veel buigingen en knikjes en handjes geven, de dames ontvangen, en ik had den geheelen avond slechts zelden gelegenheid, der dame des huizes een paar woorden toe te spreken.

Een jongen presenteerde sigaren: ik stak er een op, wandelde de voorgalerij onder de heeren op en neer, voerde interessante gesprekken over 't weer, hoorde dagbladenkritiek, ambtenaars-anekdotes, droog en vervelend als het ambtenaarsleven-zelf, dronk een kop slappe thee, ging een partijtje maken, dronk één glaasje wijn, maar bedankt voor het tweede, en kon eindelijk, na eenige valsche en leugenachtige complimenten en betuigingen, naar huis gaan. Dansen doe ik niet meer, en buitendien altoos dansen of spelen wordt regt vervelend, vooral het laatste; want somwijlen treft men er aan, met wie men zich in 't geheel niet kan amuseren, en hierbij komt nog, dat velen een partijtje maken, omdat zij geen lust of geest genoeg hebben, om voor een gesprek behoorlijk van stof voorzien te zijn.

Deze vermaken hebben zich in den laatsten tijd nog al eens bij mij voorgedaan. Over 't geheel zijn de recepties van 't zelfde alloi, zoodat ik niet geloof, dat ze in *genera* en *species* te verdeelen zijn. Maar ik weet zeer goed, dat ze de oorzaak zijn, waarom hier te Batavia geen fidele, jolige, amicale conversatie bestaat. Op de receptiën is deze niet mogelijk; waarom doet men niet evenals in Holland, en vraagt een paar vrienden of familien op een eenvoudig boterhammetje, maar kostelijken vriendenkout? Waarde Redacteur! weet gij niet iemand, die zoo mogelijk de nonsens van die recepties kastijdt? O, gij zondt, als het u gelukte, ze uit de wereld te krijgen, de wereld aan u verpligten; want wat het zotst is, de geheele wereld klaagt over de nare recepties, en iedereen geeft ze toch en bezoekt ze.

Meer krijgt gij dezen keer niet van mij. Ik ben in geen stemming, om over iets anders te redeneren en daarom zeg ik u: tot weerschrijvens!

(*Redactie*)

SCHEEPSBERIGTEN.

Straat Sunda doorgezeild.

DATUM.		VLAG.	NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	VAN	DATUM	NAAR
September	1	Nederlandsch	Ternate	Cars	Batavia	31 Aug.	Rotterdam
″	2	Engelsch	Islanha Sadan	Jacerner	China	18 Julij	Bombay
″	3	Nederlandsch	Euterpe	Kuipers	Rotterdam	27 Mei	Batavia
″	—	″	Buitenzorg	Ruhaak	Newcastle	18 ″	″
″	—	Engelsch	Chrissolite	McAlland	Foo-Chow-Foo	26 Julij	New-York
″	—	″	Dora	Rede	Londen	14 Junij	Hongkong
″	—	″	Inkerman	Hassenoze	″	15 Mei	″
″	—	Pruissisch	Brittannia	Krande	Cardiff	23 ″	Singapore
″	4	Deensch	Helene	Boyzen	Hamburg	4 ″	Hongkong

Aangekomen schepen te *Batavia*.

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	VAN		AGENTEN.
September	3	Nederlandsch	schip	Neptunus	P. Schuurman	Samarang	31 Aug.	B. Kopersmit & Co.
″	—	Ned. Indisch	bark	Noorban	Said bin Djen	Grissee	25 ″	. J. Jacobs.
″	4	Nederlandsch	schip	Loevestein	C. Venck	Soerabaija	29 ″	J. Cesard & Co.
″	—	″	bark	Neerlands Koningin	Geerling	Rotterdam	29 Mei	van Ommeren, Rueb & Co.
″	—	″	″	Brouwershaven	Janzen	Soerabaija		Landberg, Bezet de Bie & Co.
″	—	Ned Indisch	stooms.	Macasser	A. G. Bosch	″	2 Sept.	W. Cores de Vries.
″	—	″	″	Banda	W. A. Kuller	Singapore	31 Aug.	″
″	5	Nederlandsch	schip	Elisabeth en Antoinetta	H. A. Besier	Pasoeroean		B. Kopersmit & Co.
″	—	″	bark	Johanna	H. O. Piccardt	Tagal	3 Sept.	Metzendorff, Wilmans & Co.
″	—	″	″	Canton	H. J. Tweehuijs	Samarang	— ″	Schimmelpenninck & Co.
″	—	″	″	Drie Vrienden	Anderson	″		Maclaine, Watson & Co.
″	—	″	schoener	Argo	B. J. Scherpbier	Amsterdam	15 Mei	Dümmler & Co.
″	—	Ned. Indisch	stooms.	Samarang Packet	J. F. Scheel	Poelo Kali	5 Sept.	Levert & Co.
″	—	″	bark	Alnoer	Sech Sultan	Samarang	3 ″	B. J. Jacobs.
″	—	″	″	Batavia	Oeij Kolian	Pecalongan	2 ″	Gezagvoerder.
″	—	″	schip	Egbert	B. Termijn	Indramaijo	4 ″	Maclaine, Watson & Co.
″	—	Oldenburg	″	O. Thijen	Addick	Cheribon	3 ″	Busing, Schröder & Co.
″	6	Ned. Indisch	stooms.	Padang	Guijot	Padang	30 Aug.	W. Cores de Vries.
″	—	Nederlandsch	bark	Euterpe	A. Kuipers	Rotterdam	27 Mei	Schimmelpenninck & Co.
″	—	″	″	Cosmopoliet	C. J. Westenenk	Amsterdam		
″	—	″	″	Buitenzorg	Ruhaak	New Castle	18 ″	van Ommeren, Rueb & Co.
″	—	Ned Indsch	″	Kim Tjiangtaij		Cheribon		Buijs, Jacobsen & Co.
″	—	Zweedsch	″	Thorofors		Soerabaija		Metzendorff, Wilmans & Co.

Vertrokken schepen van *Batavia*.

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	NAAR
September	4	Nederlandsch	bark	Bommelerwaard	F. H. A. Loos	Soerabaija
″	—	″	″	E. W. van Dam van Isselt	J. C. Kolm	Tagal
″	—	″	schip	Helena en Anna	J. C. Lupcke	Samarang
″	—	″	bark	Willem III	C. van der Burg	Rotterdam
″	—	Ned. Indisch	stooms.	Oenarang	S. van Hulsteijn	Samarang en Soerabaija
″	—	″	bark	Alnoer	Said Alhabassij	Cheribon
″	6	Nederlandsch	″	Maria Catharina	H. C. de Bos	Samarang en Soerabaija
″	—	″	″	A. R. Falck	D. van Duijvenbooden	Japan
″	—	″	″	Factorij	Janzen	Rotterdam
″	—	Ned. Indisch	stooms.	Menado	A. Couteron	Samarang en Soerabaija
″	—	Amerikaansch	bark	Philamela	Berry	Padang
″	7	Nederlandsch	bark	Brouwershaven	P. Janzen	Rotterdam
″	—	Bremer	schip	Shakespere	Techter	Nederland
″	—	Ned. Indisch	stooms.	Makasser	A. G. Bosch	Pontianak en Singkawang
8	—	″	bark	Alhamadanie	Said Ismail	Soerabaija
″	—	″	″	Esperance	Lim Kiangkong	Tagal

In lading liggende schepen te *Batavia*.

VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	BESTEMMING.	AGENTEN.
Nederlandsch	bark	Commercie Compagnie	G. J. Bruker		Häager & Schuurman.
″	″	Pauline*	B. J. Post		″
″	″	Henriette	J. van Loenen		″
″	brik	Louise Roeloffina*	Sijbrandi		″
″	schip	Zaanstroom	R. L. Schaap		Schimmelpenninck & Co.
″	″	Yssel	Maarschalk		″
″	brik	St. Michael	L. D. Boswijk		″
″	bark	Canton	H. J. Tweehuijs		″
″	″	Louis Meijer	O. Hazewinkel		Landberg, Bezet de Bie & Co.
″	″	Noord-Braband	H. R. Bok		″
″	″	Kaap Hoorn	L. J. Dik		″
″	″	Ferdinand en Louis*	J. K. de Weerd		Jacometti & Co.
″	″	Maleijer	Bok		Busing, Schröder & Co.
″	″	Samarang	Swarts		″
″	″	Agatha en Maria	W. B. van Zijp	Soerabaija	Dümmler & Co.
″	brik	Luitenant Admiraal Tjerk Hiddes	O. S. Parma	Nederland	″
″	bark	Maria Aguia	B. ten Brink	Soerabaija	E. Moormann & Co.
″	schip	Maria Anna*	Overgaauw	Nederland	van Ommeren, Rueb & Co.
″	brik	H. Willebrordus	de Boer	Nederland	″
″	bark	St. Jan*	Lammerts		″
″	″	Catharina Maria	J. A. Ballot		″
″	″	Hendrika	W. van Aalburg	Nederland	″
″	″	Neerlands Koningin	Geerling		″
″	schip	Doctrina en Amicitia	Straatman	Nederland	″
″	″	Philips van Marnix*	E. van Duijn		B. Kopersmit & Co.
″	″	Biesbosch*	J. H. Mugge		″
″	bark	Vriendentrouw*	D. Grevelink		″
″	″	Nicolaas Witsen	B. J. Stoffels		″
″	″	Jacoba Helena*	J. Swart		″
″	″	Sara Alida Maria	S. Stapert		″
″	brik	Wilhelmina Elise	M. Priebee	Nederland	″
″	bark	Henriette Elisabeth Susanna*	A. Meijboom		″
″	schip	Stad Dokkum*	N. van der Werff		″
″	″	Ouderkerk a/d. Amstel	D. H. Kramer		″
″	″	Phoebus*	de Roever qq		Paine, Stricker & Co.
″	″	Susanna en Elisabeth*	C. Ouwehand		Maclaine, Watson & Co.
″	″	Staatsraad van Ewijck	de Winter		″
″	bark	Drie Vrienden	Anderson	Rotterdam	
″	schip	Willem de Eerste	T. J. Niedfeld		J. Cezard & Co.
″	bark	Honingbij	van der Valk		″
″	″	Johannes Christiaan	Obelt	Nederland	C. Buhre & G. Kinder.
″	″	Maria Magdalena	Willebrink	Nederland	″
Ned. Indisch	″	Sara Eleonora*	Schuijmer	Samarang	Cassalette & Co.
″	″	Hawil Hair*	Sech Arfan	Cheribon	B. J. Jacobs.
″	″	Noorban*	Said bin Djen	Banka	″
″	″	Alnoer*	Sech Sultan	Samarang	″
″	″	Joedool Barie*	Sech bin Jaffar	Banka	Buijs, Jacobsen & Co.
″	″	Faid Alim*	Said Alhabassij	Sam., Soer. en Sumanap	″
″	schip	Fathool Moebarak*	Said bin Segaf	Cheribon	″
″	bark	Saijool Gair*	Sech Basarahiet	Cheribon	″
″	″	Justina*	Lim Goanling	Cheribon	″
″	″	Hairol Barie*	Sech Arfan		″
″	brik	Ocean*	Gian Liangsoeij	Singapore en Siam	″
Engelsch	″	Spirit of the Agë*	Billing		Morgan, Melbourn & Co.
″	bark	William Simpson*	Splatt	Londen	Maclaine, Watson & Co.
″	″	Gaze Hound*		China	″
″	brik	Kate*	Grange	Melbourne en New Zeeland	″
Hamburgsch	bark	Elise Rübcke*	Boijsen		Metzendorff, Wilmans & Co.
Zweedsch	″	Maria Auguste*	Byström		″
Pruiss.	schip	Der Süd*	Malchow	Siam	″
Oldenburg	″	O. Thijen*	Addicks	Bushire	Busing, Schröder & Co.
Fransch	″	Pallas*	Dabun		
″	″	Johanna*	Wetzel	Bordeaux	C. Buhre & G. Kinder.
Bremen	″	Fides*	Arfmann		
Hanover	bark	Esperance*	H. A. Feijen		E. Moormann & Co.

De Partikuliere schepen zijn aangeduid met een *

Aangekomen schepen te *Samarang*.

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDER		VAN
Augustus	26	Ned. Indisch	bark	Alnoer	Sech Marzoekie	19 Aug.	Batavia
″	—	″	stooms.	Menado	A. Couteron	25 ″	Soerabaija
″	—	″	″	Samarang Packet	J. F. Scheel	24 ″	Batavia
″	—	″	bark	Fathal Karim	Sech Fagie	21 ″	Sumanap
″	—	″	″	Ellen	Wentholt	19 ″	Batavia
″	27	″	stooms.	Batavia	Neijts	25 ″	[illegible]
″	28	Nederlandsch	bark	Koerier	Rotgans	16 Julij	[illegible]
″	—	Ned. Indisch	″	Oen Goan	Lim Djehie	21 Aug.	Rembang
″	—	″	brik	Joesroel Karim	Said Salim	28	Sumanap
″	—	″	schoener	Hap Eng	Tan Kie	11 ″	Riouw
″	29	″	stooms.	Oenarang	S. van Hulsteijn	28 ″	Soerabaija
″	—	Nederlandsch	bark	Vijf Vrienden	C. Johan	16 ″	Rotterdam

In lading liggende schepen te *Samarang*.

VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDER.	BESTEMMING.	AGENTEN.
Nederlandsch	bark	Maria Adolfina	A. Bolm		C. Dammits & Co.
″	″	Julia Claire	A. van Oosterdom		Dorrepaal & Co.
″	″	Vijf Vrienden	C. Johan		van Maanen & Co.
″	″	Eduard Marie	M. F. Remmers		Dorrepaal & Co.
″	″	Java Koerier	Diepering		C. Dammits & Co.
″	″	Canton	H. J. Tweehuijs		Dorrepaal & Co.
″	″	Hermina Maria Elisabeth	U. Bonjer	Batavia	B. Kopersmit & Co.
″	″	Koerier	F. J. Rotgans		Dorrepaal & Co.
Ned. Indisch	brik	Fatahool Moebarak	Abdul Rachim		Gezagvoerder.
″	bark	Mas Dennok	Abdul Adjies	Riouw	″
″	″	Kiem Hek Seen	Oeij Bokking		″
″	″	Kiem Hing Sing	Lim Biauwtioe	Riouw	″
″	″	Alrachmanie	Hadjie Moh. Sedik		″
″	″	Djoedool Karim	Ammoudin	Singapore	″
″	″	Alnoor	Sech Marzoekie		″
″	″	Ellen	F. A. P. Wentholt	Batavia	B. Kopersmit & Co.
″	″	Oen Goan	Lim Djehie	Tagal	Gezagvoerder
″	″	Kiem Tjiat Tjiang	Io Ing An		″
″	schoener	Hap Eeng	Tan Kie	Riouw	″
″	″	Srie Nagara	Intje Kandar		″
″	brik	Joesroel Karim	Sech Bouzeer		″
″	″	Crinoline	A. K. E. A. Pare	Padang	Soesman & Co.

TWEEDE BIJVOEGSEL behoorende bij den *Java-Bode* van Woensdag, 7 September 1859, No. 72.

Vertrokken schepen van *Samarang*.

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDER.	NAAR
Augustus	26	Nederlandsch	bark	President Ram	G. R. Ulrica	Batavia
"	27	Ned. Indisch	stooms.	Menado	A. Couteron	"
"	28	"	"	Batavia	Neijts	Soerabaija
"	—	Nedererlansch	bark	Willem III.	J. van der Burg	Batavia
"	—	Ned. Indisch	brik	Radatool Djanah	Mohamat Said	Banjermassing
"	29	"	stooms.	Samarang Packet	J. F. Scheel	Batavia
"	—	"	bark	Fathal Karim	Sech Fagie	Padang
"	—	"	schoener	Ataip	Sech Baasin	Soerabaija
"	—	"	brik	Elmachboelie	Intje Abdulla	"
"	30	"	schoener	Sa-adah	Mohamat Arief	Banjermassing
"	—	Nederlandsch	bark	Jacqueline en Elize	B. Sikkens	Cheribon
"	—	Ned Indisch	stooms.	Oenarang	F. van Hulsteijn	Batavia
"	31	Nederlandsche	schip	Neptunus	P. Schuurman	Nederland
"	—	"	bark	Joan	Laseur	Cheribon
Sept.	1	Ned. Indisch	"	Columbus Almausoor	Sech Amerie	Grissee

Aangekomen schepen te *Soerabaija*.

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDER.	VAN
Augustus	24	Nederlandsch	bark	Borneo	P. G. de Best	Batavia
"	—	"	"	Macao	J. Kroll	"
"	—	Zweedsche	"	Sverige	A. Rudin	"
"	25	Ned. Indisch	stooms.	Oenarang	S. van Hulsteijn	Samarang
"	—	"	bark	Krabbe	Mardam	Pasoeroean
"	—	"	"	Coquette	J. van Zalingen	Batavia
"	—	"	"	Goansien	Go Tie Long	Samarang
"	26	"	"	de Goede Verwachting	W. N. van Lindonk	Batavia
"	—	Nederlandsch	"	Osiris	W. H. Cramer	Uit zee terug
"	27	"	"	Dirk Arnold	K. C de Veer.a	Melbourne
"	—	"	"	Antonia Petronella	A. Voorendijk	Batavia
"	28	"	"	Helena Constantia	P. M. Donema	Australie
"	—	"	"	Vereeniging	J. de Jong	Batavia
"	29	"	"	Bulgersteijn	B. Verhagen	"
"	—	"	"	Adm. v. Kinbergen	lt t/z. 1ste klasse van Gennep	Macasser
"	—	Z. M.	stooms.	Batavia	C. C. L. Neijts	Batavia
"	—	Ned. Indisch	"	Tedok	Wongso	Balie (Badong)
"	—	"	bark	L' Amitié	W. A. S. Valberg	B lie
"	—	"	"	Macasser	A. G. Bosch	Sumanap
"	30	"	stooms.	Aljoesoor	Said Barakba	Banjermassing
"	—	"	bark	Ida Willemina	B. P van Wijland	Batavia
"	—	Nederlandsch	"	Walcheren	K. Hoek	Amoij
"	—	"	"			

Vertrokken schepen van *Soerabaija*.

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDER.	NAAR
Augustus	24	Amerikaansche	bark	Homer	F. Ellms	Boston
"	25	Ned. Indisch	stooms.	Menado	A A. Couteron	Batavia
"	—	"	bark	Zein	Sech Balahbal	Banjermassing
"	—	"	"	Marzoek	Se h Bagawie	Sumanap
"	—	Nederl.	"	Cornelia Geertruida	C. E. Hoeksma	Timor (Koepang)
"	—	Nederlandsche	"	Willem Kroonprins der Nederlanden	W. J. Bourghelles Zetteler	Nederland
"	—	Ned. Ind.	"	Lamoerie	Madie Love	Singapore
"	26	Nederl.	"	Arij Scheffer	S. G. Kunst	Nederland
"	—	Zweedsche	"	Torefors	H. F. Janson	Cowes
"	27	Nederlandsche	"	China	G. G. Luttenberg	Nederland
"	—	Ned. Indisch	"	Talsum	H. A. Tholen	Banjermassing
"	—	"	stooms.	Macasser	A. G. Bosch	Sumanap
"	—	Nederlandsch	bark	Factorij	J. Jansen	Nederland.
"	—	Pruissisch	"	Johann Martin	G. Radmann	Batavia
"	28	Ned. Indisch	"	Krabbe	Mardam	Probolingo
"	—	"	stooms.	Oenarang	S. van Hulsteijn	Batavia
"	29	Nederl.	bark	Loevestein	C Vonck	"
"	30	Ned. Indisch	"	Fathal Haer	Said Hailla	Bima
"	—	Nederlandsch	"	Helena Constantia	P. H. Donema	Macasser

In lading liggende schepen *te Soerabaija*.

VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDER.	BESTEMMING	AGENTEN.
Nederlandsch	schip	Johannes Hendrikus Ferdinand	Lodewijks	Nederland	Fraser, Eaton & Co.
Amerikaansch	"	Spitfire	J. W. Areij		"
Nederlandsch	"	Stad Schiedam	Wulp		"
"	"	Koophandel	Crevecoeur	Nederland	"
Hamburgsch	"	Magdalena	Harwichsen	Nederland	Mathieu, Ebbs, Ruys & Co.
Noorweegsch	"	Favoriten	P. Kaurim		"
Nederlandsch	"	Zeenimph	Witsen Elias	Nederland	Schimmelpenninck & Co.
"	"	Arlequin	Singer		"
"	"	Reinhardt	Berkelbach v. d. Sprenkel	Holland	"
"	"	Commissaris des Konings van der Heim	van Zanten		J. F. van Leeuwen & Co.
"	"	Jeannette Agatha	Cleijndert		"
"	"	Borneo	De Best	Nederland	"
"	"	Maria Adriana	Van der Held	Nederland	"
"	"	Prins Maurits	J. J. Bart		B. Kopersmit & Co.
"	"	Aegidia en Paulina	J. K. Veldman		"
"	"	Henriette Maria	de Boer	Nederland	"
"	"	Admiraal van Heemskerk	Koning	Nederland	"
"	"	~~Koophandel~~	~~de Vries~~	~~Nederland~~	"
"	"	Gebroeders Houtman	C. J. Bax		B. J. van Eck & Co.
"	"	Samuel Hendrieta	A. G. Bouten		"
"	"	D rothea Henriette	D. Smith		"
"	"	Celeritas	Wagner	Amsterdam	P. Kervel & Co.
Hanoversch	"	Esperance	H. A. Feijen		"
Oldenburg	"	Von Berg	B. A. Muller	Golf van Perzie	"
Nederlandsch	"	Helmers	Messen		E. ten Brink & Co.
"	"	Staatsraad Baud	T. de Jong	Nederland	"
Engelsch	"	Meteor	Saly		McMillan, Marten & Co.
"	"	J. M. Kemper	Salm	Nederland	Hill Broekman & Co.
Zweedsch	"	Sverige	Ruden	Nederland	Adam & Co.

VREEMDE HAVENS.

Aangekomen.

Londen. 20 Julij. Carolina Elisabeth, Pascoe, Batavia.
Penzance. 9 Julij. Sliedrecht, Feenstra, Buenos-Ayres.
Falmouth. 10 Julij. Voorwaarts, Kikkert, Bahia
vertrekt 12 n. Hamburg.
18 Fanny, Wulf, Soerabaija.
vertrekt 20 n. Londen.
Liverpool. 22 Julij. Martha Jacoba, de Vries, Buenos-Ayres.
Shields. 8 Julij. Jhr. Mr. v. d. Wall van Puttershoek, Lammerts, Amsterdam.
vertrok n. Dordrecht.
Stockholm. 12 Julij. Prins Oscar. Oberg, Bat. en Samarang.
Havre. 12 Julij. Camoens, Goussiaume, Samarang.
Corn. Aletta, Blekkingh, Santos.
17 Frouwina, Bakker, Rio-Janeiro.
St. Nazaire. 15 Julij. Mauritius, Regnier, Sumatra.
New-York. 6 Julij. Graaf Adolph, Prange, Maroïm.
Boston. 9 Julij. Bacchus, Zuidema, Rotterdam.
Havana. 27 Junij. Bellona, Kluin, Macao.

Vertrokken.

Cowes. 18 Julij. L. A. Bang, Mörck, (v. Soerabaija) Gothenburg.
Liverpool. 22 Julij. Aracan, Kuhlken, Batavia.
Glasgow. 15 Julij. Scotia, Ward, Soerabaija.
Sunderland. 14 Julij. Cornelia, Jaski, King George Sound.
Cuxhaven. 11 Julij. Maria Christina, Voss, Batavia.
Triëst. 12 Julij. Willem Frederik, Visser, New-York.
19 Catharina, Bakker, Bahia.

In Lading.

Liverpool. 22 Julij. Fregga, Lorbe k, Batavia.
Rubens, Sottenborn, dito.

Gepasseerd.

Deal. 10 Julij. Cornelia, de Vries, Rott. n. Batavia.
Bngels. 15 Julij Doggersbank, Kerkhoven, Amst. n. dito.
Sorlings. 5 Julij. Jan Pietersz. Koen, Hugenholtz dito. n. dito.
17 Jan van Schaffelaar, Verbeek, Sydney n. Amsterdam.

Zeilklaar.

Gibraltar. 25 Junij. Cornelia, Muntendam, Bahia.
New-York. 28 Junij. Fosca Helena, de Waal, Rotterdam.
5 Julij. Johanna, Ouwehand. Amsterdam.
Philadelphia. 27 Junij. Gezusters, Visser, Fernambucq.

MARKTBERIGT.

(vervolg.)

VAN DEN 9 TOT EN MET DEN 24 JULIJ 1859.

Huiden. In veiling werden alhier door Particulieren eenige partijen aangeboden. Het resultaat daarvan was: van 2499 stuks droog gezouten Barbarijsche werden 5 Kavel. opgehouden van 30 à 37 cs. en de rest teruggetrokken; van 3226 stuks gepekelde Madras Runder, werd 1 Kav. verkocht tot 24 cs, 3 Kav. opgehouden van 19 à 21 cs. en de rest niet geveild; van 292 stuks Calcutte Runder, (Wrappers) 1 Kav. opgehouden tot 28 cs. en 1 dito verkocht tot $18^1/_2$ cs; van 311 O. Ind. Runder werd alles opgeh uden tot 17 cs.; van 1015 Java Runder werd alles genomen van 28 tot $50^1/_2$ cs.; 408 Padang Runder werden van 18 à $25^1/_2$ cs. en 182 dito dito tot 30 cs. verkocht. Verdere afdoeningen werden hiervan niet bekend.

Katoen. De stemming was in de laatste 14 dagen zeer geanimeerd. De 1566/1 en /2 Balen good middling Comptah werden op 13 dezer door de N. H. M. te Rotterdam van $29^1/_4$ tot $29^1/_2$ cs. in veiling verkocht, alzoo ca. 2 cs. boven taxatie. Bovendien vonden ca. 900 Bn. Broach en Dhollerah tot verhoogde prijzen nemers. Thans echter is de stemming kalmer.

Verfwaren INDIGO De gunstige en vaste afloop der Engelsche veilingen is ook op onze markt niet zonder invloed gebleven. De stemming is zeer vast; er vertoont zich ook meer vraag, en kwamen in de laatste dagen vrij belangrijke afdoeningen tot stand; de houders zijn zeer teruggetrokken en is het moeijelijk thans nog in de verhouding van 40 cs. verhooging op de laatste veilingprijzen te koopen. In het geheel werden sedert het vorigt berigt 200 Kisten Java verhandeld, waarvoor hier en daar de hoogere eischen der verkoopers, gedeeltelijk werden ingewilligd. — COCHENILJE vindt ook meer vraag, doch de voorraad is onbelangrijk, en beperkte de handel zich daarom ook alleen tot dien voor behoefte. — KADJANGHOUT geheel onveranderd, met weinig vraag en moeijelijk te verkoopen. Slechts kleinigheden kunnen tot de noteering geplaatst worden. — SAPANHOUT zonder handel met weinig koopers. — KURKUMA voortdurend in zeer flaauwe stemming; niettegenstaande onze markt ruim voorzien is, was de handel zeer beperkt en zijn geene andere, dan kleine afdoeningen voor behoefte te vermelden. — SALPETER flaauw en dalende. Onze markt volgt daarin de Engelsche en kan men thans niet dan tot lagere prijzen verkoopen

Metalen Na afloop der N. H. M. veiling hebben er in Banca TIN zeer belangrijke omzettingen plaats gevonden, tot verhoogde prijzen, zijnde van *f* 8372 tot *f* $87^1/_4$ daarvoor besteed; in de laatste dagen echter werd de kooplust door gebrek aan buitenlandsche orders meer beperkt, zoodat thans beneden den laatstgenoemden prijs te koop is.

De andere metalen zijn zeer vast; LOOD alleen iets flaauwer gestemd, doch lager aangeboden.

Rijst. Van Java Rijst werden alhier afgedaan: 4312 Balen ex *Henriette* tot *f* $6^3/_4$, (tot welken prijs de in het vorig berigt vermelde verkoop van 780 Bn. ex *Emilie* plaats had en te Rotterdam: 783 Bn. ex *Henriette* tot *f* $6^3/_4$ en *f* $7^1/_4$. De voorraad bedraagt nu 28,000 Balen alhier en 16,000 dito te Rotterdam. In Arracan ging niets om.

Specerijen zonder handel. De voorraad PEPER bedraagt alhier: 4489 Bn. en te Rotterdam 4207 dito.

De Specerijen, welke door de N. H. M. op 16 Augustus e. k. alhier zullen worden geveild, zijn als volgt gesorteerd.

				Nomin. waarde,
809	Vaten NOTENMUSCAAT	N°. 1.	gewone eerste soort	105 cs.
400	" "	" 2.	vrij grof v. stuk enk. gestoken	90 "
200	" "	" 3.	goed v. stuk. enk. grimp. en gest.	55 "
217	" "	" 4.	redelijk grof met stukken	45 "
481	" FOELIE Lr. D		redelijk blank, vrij grof	88 "
107	" " " E		redelijk grof, iets ros	80 "
13	" " gruis en stof.		open te zien	— "
151	Fard. JAVA KANEEL	N°. 1.	mooi v. hout, goed van kleur en smaak.	75 "
75	" "	" 2	goed van kleur, hout en smaak	65 "
2305	" "	" 3.	goed v. kleur en hout, redelijk v. smaak	60 "
274	" "	" 4	grof v. hout, redelijk v. kleur en smaak	55 "
5492	Balen ZWARTE PEPER		goede kwaliteit	23 à 24 "

RESTANT GOEDEREN

IN HET ENTREPOT ONDER ULT. AUGUSTUS 1859.

Arak 8 vn.
Aardewerk 1 kn.
Absinth en Kirsch 212 ks.
Azijn 6 vs
Bascules 3 kn.
Bamboezen pijpen 8 pakk.
Bronswerk 4 ks.
Bitter 10 ks.
Cognac 45 vs. en 3688 kn.
Cherry brandy 44 ks.
Chronometer 1 ps.
Goederen Jap. 13 kn.
Gambier 532 pic.
Glaswerk 189 kn.
Gember 225 ks.
Goud en Zilverwerk 5 ks.
Hagel 23 vs.
Hoeden 4 kn.
Hout Sapan 350 pic
Jenever 10352 keld.
Kat. en woll. goederen 2374 kn. en bn.
Kettingen 17 kabels.
Kaarsen 150 ks.
Kramerijen 190 kn.
Koper 129 kn. en 46 vt.
Kruid 195 vs.
Kurken 50 bn.
Leder 2 Kn.
Likeuren 20 kn.
Medicijnen 49 ks.
Meel 23 vs.
Muziek instr. 2 kn.
Opium 10 kn.
Olie Kaijoepoetie 9 kn.
Parfumerien 5 kn.
Pleetwerk 1 kt.
Provisien 197 coll.
Porcelein 4 kn.
Papier behang 2 kt.
Papier en schrijfbeh. 13 kn.
Rhenoster hoorens 6 ks.
Staal 250 tob
Sigaren 550 millé.
Sakkij 65 kn.
Snuif 6 kn.
Schilderijen 6 kn.
Slaghoedjes 8 ks.
Tarwe 1567 zakk.
Tanden Olifants 5 ps.
Teer 1 vt.
Touw 7 tr.
Vleesch en Spek 185 vn.
Verfwaren 64 vs.
Wijnen div. 60 calbas en 1502 kn.
Wapenen 55 coll.
Werk Breeuw 4 coll.
IJzerwerk 633 coll.
IJzer 3813 pic.
Zeildoek 168 roll.
Zoija 610 kn.
Zakken 86 bn.
Zonneschermen 41 kn.
Zink 6 vn.
Zijde 4 kn.
Ankers ijzer 93 st.

MARKTPRIJZEN.

TE BATAVIA, DEN 6 SEPTEMBER.

BENAMING DER GOEDEREN.	PRIJZEN VAN	PRIJZEN TOT	AANMERKINGEN.
Arak ℔ legg.	40.—		afgedaan.
Casia, Vera	9.—	12.—	niet aan de markt.
Cubeben	66.—		te Samar. afgedaan.
Cochenille	2.—		zonder voorraad.
Klapper Olie	22.—	23.—	voorraad.
Gom Elastiek ℔ pic.	64.—		verkocht, schaars.
,, Benzoin	80.—	120.—	zonder afdoeningen.
,, Dammar ℔ pic.	20.—	23.—	gr. aanv. verkoopen.
Gutta Percha			niet ter markt.
Rotting, Banjermassing	9.—	10.—	aanvoeren.
,, Padang	7.—	7.50	geen voorraad.
Sandelhout			Idem.
Tin	85.—		Idem.
Foelie N°. 1	55.—		stil.
Huiden, Koe	3.50	4.25	minder gevraagd.
,, Buffel ℔ st.	3.50	4.75	gewild.
Kruidnagelen ℔ pd.			zonder voorraad.
Koffij, Java	32.50		nominaal.
,, Padang			met ter plaatse.
Notenmuscaat No. 1	95.—		flaauw.
Peper, zwarte	18.—	20.—	naar kwal.
,, witte	40.—		geen voorraad.
Sapanhout, Manila in Entrep.	6.—		geen voorraad.
,, Java ℔ pic.	4.—		zonder vraag.
Suiker No. 16	17.—		verkoopen.
Rijst, Indramaijoe met zakken.	210.—		gr. voorr., flaauw.
« Witte Batavia 1e kwalit.	135.—	170.—	
« ,, ,, 2e ,,	110....	150.—	
« Carga	100.—	125.—	

TE SAMARANG, DEN 2 SEPTEMBER.

Koffij, *f* 32,50. afgedaan.
Suiker N°. 16, *f* 17,—id.
Indigo, *f* 3,70,—
Koehuiden, *f* 60,— ℔ kodie.
Buffelhuiden, *f* 50,— ℔ kodie.
Staart Peper, *f* 66,—
Rijst ordinair wit, *f* 145 @ *f* 150,— ℔ koijang @ 28 picol. zonder zakken.
" carga " *f* 115 @ *f* 122,— idem. idem.
Klapper Olie *f* 25,—
Katjang " *f* 19,—
Rotting *f* 9,— Bandjermassing niet voorhanden.
Kadjang Matten, *f* 10,—
Wisselkoers op Holland 6/m. 103 %.

TE SOERABAIJA, DEN 1 SEPTEMBER

Suiker *f* 17,—
Koffij, nominaal
Rijst, (Carga) ℔ koijang *f* 115 @ *f* 130,—
idem (witte) " " *f* 160 @ *f* 170,—
Koehuiden
Arak ℔ legger *f* 50,—
Olie (Klapper.) *f* 20,—
Olie (Katjang.)
Kadjang Matten.
Rotting *f* 8 @ *f* 9,—
Wisselkoers. *f* 103%.

TE PASOEROEAN, DEN 31 AUGUSTUS.

Suiker N°. 16 *f* 17,— afgedaan.
Rijst, (witte) ℔ koyang *f* 150,—
Id. (carga) " " " 120,—
Olie, (klapper) " pic. " 28,—
Id. (katjang) " " " 17,—
Wisselkoers pari.

Restant Producten in 's lands pakhuizen, den 31 Augustus 1859.
63,815-47 pic. Suiker, oogst 1859.
919-32 " " " 1858.
58,980-04 " Koffij " 1859.
~~Den 31 Augustus, waren in de Gouvernements Pakhuizen afgeleverd, uit den oogst van 1859.~~
Gouv. levering.

DER FABRIEK	PIC. SUIKER.
Wangoon Redjo,	4,079—82.
Ardjo Sarie,	5,964—85.
Ardie Redjo,	6,189.——
Yoso Wilaugoon,	4,646—34.
De Hoop,	4,727—52.
Djacatra Oost,	3,617—24.
De Onderneming,	7,358—99.
Wono Redjo,	6,400—41.
Kloerahan,	7,867—09.
De Goede Hoop,	4,712—06.
Gaijam,	6,011—23.
Becassie Oost,	2,747—61.
Dankbaarheid,	2,563—41.
Soeko Redjo,	4,653—33.
Kawis Redjo,	4,698—22.
Tarie Redjo,	2,073—42.
Pleret,	3,087.——
Te Zamen	81,397—54 pic, Suiker.
	59,550—04 " Koffij.

REGALEN LIJST.

VAN DEN 29 AUGUSTUS TOT EN MET DEN 3 SEPTEMBER 1859.

Van Nederland per Ned. schip *Maria Anna*, gez Overgaauw.
1 kt. gemerkt *S.* (in een driehoek) No. 1920
Van Nederland per Ned. schip *Johannes Christiaan*, gez. van Heemstede Obelt.
3 vs boter, gemerkt *B. N.*
2 ks. gemerkt *W. S.* No. 1/2
Van Nederland per Ned. schip *Stad Dockum*, gez. van der Werff.
2 kn. gemerkt *W. S.* No. 3/6.
1 kt. gemerkt *S U. M.*
1 kt. gemerkt *M.* No. 1.
1 doos adres Madame *P. Siberg*, Madame *Sam Versul.*
Van Nederland per Ned. bark *Vesta*, gez. Gerrebrands.
1 kt. adres *Haager en Schuurman.*
Van Nederland per Ned. *Maria Agnes*, gez. ten Brink.
1 kt. gemerkt *D E N Heere*
1 kt adres *Loge Vrijmetselaren.*
Van Nederland per Ned. bark *Sara Alida Maria*, gez Stapert.
4 zakk. gemerkt *A. Z.* (in een driehoek No. 1/4.
2 kn. adres *D. J R. A. Bauer*
Van Nederland per Ned. bark *Maria Magdalena*, gez. Willebrink.
1 kt. adres *Tiedeman en van Kerchem voor J. R. Heckler* te Indramaijo.
Van Nederland per Ned. brik *H. Willebrordus*, gez. de Boer.
1 kt. gemerkt *C. W. H. Schelle.*
1 kt. adres *D. Wachtervels.*
1 vt. zonder merk
3 vs. gemerkt *I E. H.*
1 kt. adres *J. Roelofs.*
1 kt. gemerkt *A G.*
1 kt. gemerkt *W. R. C.*
1 kt. adres *Japara.*
1 kt. adres *Pecalongan.*
2 vn. gemerkt *I. E. H.*
1 kt adres *C. J. van der Schalk* te Menado.
Van Nederland per Ned. bark *Henriette Elisabeth Susanna*, gez. Meijboom.
1 kt. gemerkt *C & R.* No. 428.
1 pak gemerkt *H F.* No 3796—3797.
1 kt. gemerkt *J. B.* No. 31.
1 pakje adres *E L. van Rijck*
1 kt adres *Wiggers*, Resident van Madioen.
1 blik gemerkt *W. S.*
1 blik gemerkt *J. G A. van Leeuwen.*
Van Singapore per N. I. stoomb. *Ambon*, gez. Vogel.
1 pak adres *J. K. Kam.*
Van Nederland per Ned. schip *Pieter Cornelis Zn. Thooft*, gez Koens.
1 kt. gemerkt *I. B. U. G.*

Aangekomen Passagiers te Batavia,

van den 3den tot en met 6den September 1859.

Met de Ned bark Loevestein, Kapt. C. Vonck, de heer Dubois, Mejufvr. Kortman en dochter. van Soerabaija.

Met het Ned. Ind. stoomschip Macasser, Kapt. A. G. Bosch, de hh. Blak, M. de Val en Echtg, Mevrouw de wed. de Perez en fam, Mevr. Hasamaker en Winter benevens Z. M. troepen van Soerabaija via Samarang

Met het Ned. Ind. stoomschip Banda, Kapt W. A J. Kuller, de hh. Taylor, Maclaine, Anderson, Baring, Werner en Echtg., Overste van Mourik, Majoor Blanc en Z. M. troepen van Singapore via Riouw en Muntok.

Met het N. I stoomschip Padang, Kapt. Guyot, de Luit Kolonel Cobet, Kapt. Veenhuizen, Luit. Steevert, de hh. Warmols, Echtg en 1 Kind G. C. Boud en Z. M. troepen van Padang via Bencoelen.

SNELPERSDRUK H. M. VAN DORP TE BATAVIA.